

ՐԱՅԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII, No. 30, August 15, 1925

Ճիւղ 7, Նո. 30, Օգոստոս 15, 1925

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՏԻԳԳԱԹ ԷՅԼԷՅԻՆԻԶ

Պու կիւնւերտէ կհալիմիզ մանէվի ֆուր-
թունալար կէշիրմէքտէ տիր: Միլլէթնէ տիւ-
շար օլտուղումուզ ֆէլաքէթլէր մանէվի հայա-
թըն, հաթթա ումում մանատա հայաթըն մա-
հիյէթ վէ գըյմէթինէ տաիր ֆիքրլէրտէ պիր
չօզ սիւալլար մէյտանա կէթրիյօր: Արասըն-
տա տաղըլտըլմըզ միլլէթլէրին ահվալ ը րու-
հիյէսի տէ պիր չօզ հագիգաթլարա տաիր
իմանըմըզ սարսմագտա տըրլար: Սօվիյէթ
Հայաստանտա Բուսիանըն ինգիլապ մէյտէլէ-
րի, Սիւրիատա իսլամ մէտէնիյէթի, Նունա-
նիսթանտա էվրօփանըն խօտպին մէտէնիյէթի,
Ամէրիգատա նիչէ ճիհէթլէրնէ տիղկինի էլին-
տէն գաչըրմըզ օլան ախլագիյէթ վէ րուհանի-
յէթ էրմէնինին սատէ իմանընը գուվլէթի պիր
սուրէթտէ թէճրիպէ էթմէքտէ վէ սարսմագտա
տըրլար:

Ատէմլէր արասընտա խօտպինլիքտէն վէ
մէնֆաթ ը շախսիյէտէն եիւքսէք պիր գաիտէ
իչէ եարա՞ր մը, աիլէ ախլագը տէնիլէն պիր
մէյտէ վա՞ր մը, ճիհանըն իտարէսի պաչընտա
ատիլ վէ րահիմ պիր միւտիր վա՞ր մը, ֆէրտի
հայաթ մէգարտան էօթէյէ կէչէ՞ր մի, Գիթապ
ը Մուգատտէս Բէլամ ուլլա՞հ մը տըր, միւճիգէ
միւմըն՞ մի տիր, Գրիստոսըն հայաթընտա,
Անըն տօղուչընտա, հայաթընտա վէ գըյմըն-
տա միւճիգէվի ունսուրլար վա՞ր մը, չու ճէ-
սէտի իհթիյաճըմըզ իգնա էթմէքտէն ֆաղլա
պիր տէ իման վէ իպատէթ կիպի վաղիֆէլէրի-
միղ վա՞ր մը, — պունլար վէ պունլարա պէնդէր

նիչէ սիւալլար, պէօյիւք քիւշիւք էֆքեարըմը-
զը իշղալ էթմէքտէ տիր: Նիչէլէր պու սիւալ-
լարա քէնտիլէրնէ ճէվապը վէրիպ էսքի իման-
լարը, էսքի վաղիֆէլէրի, էսքի մէյտէլէրի
տօլապա գօյուպ քիլիտլէմիշլէր վէ «Եէնի» ու-
սուլտա եաշամաղա պաշլամըշլար տըր: Տիւնեա
վէ հայաթ քէնտիլէր իշիւն պիւսպիլթիւն թէպ-
տիլ օլմուշ, հայաթ սէֆինէսի քիւլլիյէն ֆարգ-
լը պիր իսթիգամէթի թուրմուշ վէ տիւմէն
պաշգա էլլէրէ կէչմիշ տիր: Նիչէլէր տէ հալա
էսքի իմանտան, էսքի հայաթտան, էսքի մէյ-
տէլէրտէն վաղ կէչմէյիպ, անլէրէ սատըզ գալ-
մագ իշիւն ֆուրթունալար կէշիրիյօրլար:

Պու սօն սընֆտան օլանլարա եարտըմ էթ-
մէք իւղըէ լէնկէրի կէշիրէճէք պիր գաչ գալա-
լարա նաղար ը տիգգաթ տավէթ էթմէք իսթէ-
րիզ:

1. Էսֆիհին վէ Եէնիհին գըյմէթինի քային
Էթմէքտէ տիգգաթլը պալուսմագ կէրէֆ տիր:
Հէր տաիմ հէր Եէնի օլան գըյմէթլի, վէ հէր
էսքի օլան ղէվալա լալըզ սալըմամալը տըր:
Գըյմէթլի օլուպ էսքիտիքնէ գըյմէթի արթան
էսքիլէր վար, քէզալիք իշէ եարամագ վէ հէրհալ
գաիլ օլաճագ Եէնիլէր վար տըր: Սընանըմըզ
վէ հայաթըն հէր տաիրէսի իշիւն նաֆըզ հագի-
գաթլար վար, տահա սընանըմամըզ օլուպ
թէճրիպէյէ տալանամայան Եէնի էֆքեար վար
տըր: Մէսէլա, հէր կիւն թաամ էթմէք էսքի
պիր ատէթ տիր. տաիմա հէր կիւն թաամ էտէ-
ճէյիղ, լաքին թաամըն նէվլէրի թէպտիլ օլա-
պիլիլ: Աիլէ ալագասը էսքի պիր ուսուլ տըր,
ղէվալ պուլմագ, էվ իտարէ էթմէք Եօլլարը
թէպտիլ օլուր: Էսվապ կիյմէք էսքի պիր ատէթ
տիր, մօտալար տէյիշիլիլ, լաքին էսվապ կի-

յինմէք պագի տիր: Իսթիգամէթ հսթիտիքճէ գըյմէթլէշիր, Բիթապը Մուգատտէս հսթի պիր քիթապ օլտուղու իշիւն գըյմէթինի գայ էթմէգ:

2. Թերագգը՝ հայաթըն պիր շարքը օլտուղունը պիլմէք լազըւ տըր: Տուրկունլուգ էօլիւմիւն իպթիտասը տըր: Իլէրիլէմէյէն հայաթ էօլիւմէ մահքիւմ տիր: Հէր եէնի նէսլ քէնտի էճտատընտան տահա զիյատէ գուվլէթէ, տահա եէնի էֆքեարա, տահա վասի հայաթա մալիք օլմագ կէրէք տիր: Քէնտի էճտատարընըն հայաթընտան, թէճրիպէսինտէն վէ էֆքեարընտան իսթիֆատէ էտէմէյէն պիր նէսլ հայաթա օլան հագգընը գայ էթմիշ տիր: Հէր պիր նէսլ՝ մագինին հայաթընտան իսթիֆատէ էթմէքլէ պէրապէր միւսթագպէլէ սէրմայէ հագըրլամալը տըր: Պապալարըմըզըն իմանընը օլտուղու կիպի հըֆը էտիյօրըզ տէյու տուրան էվլատար քէնտիլէրին կէլէճէք զիւրըլէթլէրինէ խային պուլունմուշ օլուրլար: Կէլէճէք իշիւն զախրէթ էթտարիք էթմէլի տիրլէր: Ամէրիգատա Թիւրքիա հայաթը եաշամագ, գօլէճ վէ տարէլֆինուն մէգունլարընըն մէքթէպ էիւզիւ կէօրմէմիշ տէտէլէրի կիպի տիւշիւնմէսի, քիւսէնին իպատէթ ուսուլլարընըն պէշ օն ասը էվլէլէրինէ թապի օլմալարը, կէնճլէրին տինի թէսավվուրլարընըն հէր ճիհէթլէ իսթիյարլարընքինէ միւշապիհ օլմասը պունլար թապի հալլար տէյիլ տիր:

3. Հագիգաթը եալ իլէ Գագարիյաթը վէ քէնքիպէ ի գաթիյէ իլէ խէյալաթը եէֆտիլէրինտէն քէֆրիգ էթմէլի իգ: Ատէմլէր սալթ էմը ի վագըլարը, վուգու պուլան հալլարը կէօրմէքլէ դանաթ էթմէյիպ, անլէրին թէֆսիրինէ կիրիշիրլէր, օ խուսուսարտա նագարիյէլէր եանի քէնտիլէրճէ Փարզար չըգարըրլար, Ֆիլօսօֆուգ էթմէյէ չըգըլըրլար: Վուգուլաթ թէպտիլ օլմագ, օլան օլմուշ տըր, լաքին նագարիյաթ թէպտիլ օլուր: Վուգուլաթը շու եօլտա թէֆսիրէ չալըլըրըզ, օլմագ, պաշգա պիր եօլ տիւշիւնիւրիւզ, նագարիյաթըմըզը թէպտիլէ մէճպուրըզ: Պունա իլմ տաիրէսինտէ փէք չօգ միսալլար վար տըր: Կիւնէշ նուրընը հէր կիւն կէօրիւյօրըզ, լաքին նուրըն թապիաթը նէ օլտուղունա տաիր ալիմլէր սալթի հէր օն սէնէտէ պիր, պիր նագարիյէ չըգարըլօրլար: Քիթապը Մուգատտէս 20-30 ասըլըգ պիր քիթապ տըր. անըն թապիաթընա տաիր էֆքեար փէք չօգ տըր: Քրիստոս վէ Պօղոս կիպի թարլ-

խի զաթլարըն հայաթընա տաիր ատէմլէր պիր չօգ նագարիյէլէր թագտիմ էտիյօրլար: Նագարիյաթ թէպտիլ օլուր, լաքին վագըա վէ հագիգաթ պագի գալըր:

Ախլագի վէ տինի տաիրէտէ նագարիյաթըն թապիաթընը թային էթմէքտէ մուհիմ պիր ունսուր քէնքիպէ ի գաթիյէ տիր: Ախլագի մէպտէլէրէ եա տինին էսասընա տաիր իսթէտիյիմիգ նագարիյէլէր թագտիմ էտէպիլիւր իպլաքին էկէր անլէր ատէմլէրին թէճրիպէ ի գաթիյէլէրինէ մուվաֆըզ կէլմէպէ եանի օլ նագարիյաթա կէօրէ եաշատըլըմըզտա կէրէք Փէրտին կէրէք հէյէթ ի իճթիմալիյէնին հայաթը կէնիշ պիր սուրէթտէ նէմա պուլամագա, օլ նագարիյաթըն գուսուրլու օլտուղու մէյտանա չըգմըշ օլուր: Մէսէլա, պիրի՝ ախլագըն էսասը մէնֆաթը ը շախսիյէ տիր, տէյօր: Պունը սընարըզ սէն վէ պէն պու նագարիյէ իւզէրինէ եաշարըզ, օ գէման պիրիպիրիմիգ տիւշէր իգ վէ ահէնլիլի հայաթ իմքեանսըզ օլուր: Թէճրիպէ ի շախսիյէմիգ մէգքիւր նագարիյէնին եանլըշ օլտուղընը իսպաթ էտէր: Ալմանլարըն Նիշ իմիւնտէ պիր Ֆիլօսօֆու վար ըտը. պունու չօգլար սէնա էթտիլէր: Կէլէնլէրտէ Շիգալօտա իքի միւթէալլէմ կէնճլէր, սալթ քէյֆ իշիւն պիր օլլանը գաթլ էթտիլէր: Անլէրին ալօգաթը իտտիա էյլէտի քի օ կէնճլէր Նիշին Փէլսէֆէսինէ ինանըպ անը քէնտի հայաթլարընտա թաթպըզ էթտիլէրի իշիւն պու ճինայէթի իրթիքեապ էթտիլէր: Էօյլէ իսէ Նիշին Փէլսէֆէսի վէ հայաթ հագգընտա օլան նագարիյէսի պաթըլ տըր: Տիկէր թարաֆտան պագը քիմսէլէր Քրիստոսըն հայաթ մէպտէսինէ թապի օլտուղլարը իշիւն էյի քիմսէլէր օլտուղլարընը իտտիա էտիյօրլար: Էկէր պու պիր էմը ի վագը իսէ, օլ մէպտէնին գըյմէթինէ ալմէթ տիր:

Իմտի իւնսի, ախլագի վէ տինի հայաթըմըզա տաիր շու Ֆուրթունալը ինգիլապ վագթլարըմըզտա մէգքիւր իւշ նօգթալար իւզէրինտէ մէվգի թուլթագ կէրէյիգ: Մանէվի հայաթըմըզըն հէր տաիրէսինճէ հսթի լաքին սընաթըմըզ վէ սաղլամ էսասլարըմըզ վա՞ր մը: Պու էսասլար պիգիմ թէրագըմըզա խըտմէթ էտիյօր մը՝ մէպտէ թէճրիպէ ի գաթիյէմիգ մուվաֆըզ կէլիյօր մը:

Պու նօգթալարը թային էտէպիլիւր իսէք իշիմիգ նիսպէթէն գօլայ օլաճագ տըր:

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՏՈՒՐ ՊՕՐՈՒՍՈՒ

Ճէնի՝ չէվիւ վէ ֆաիւ պիր գըզ իտի: Եա-
թաղընտան գալգար գալգմազ օրա պուրա սե-
յերտիր վէ րասթ կէլտիյի հէր քէսէ պիր էյիլիք
էթմէյէ չալըչըր իտի: Հէր քէս տէ քէնտիւնի սե-
վէր իտի: Պիր կիւն պիր գազայա րասթ կէլ-
րէք ալաղը թօփալ օլտու, վէ արթըզ հարաքէթ
էտէմէյիպ եաթաղընտա եաթմաղա մէճպուր
օլտու: Տօգթօրլար արթըզ իֆազաթ պուլամա-
յըպ պիւթիւն էօմրիւնտէ պիր քէօթրիւմ մա-
գամընտա եաչայաճաղընը սէօյլէտիլէր: Հէր
իշիտէն զէվալը գըզա աճըտը: Ճէնի քէնտիւնի
տէ պուլնա տայանամայօր իտի:

«Ահ, վալիտէմ, պէն պու հալա նա՞սըլ
թէհամմիւլ էտէճէյիմ,» տէյու ֆէրեատ էտէր
իտի: «Պիւթիւն էօմրիւմտէ եաթագտա՞ մը
եաթմալը իմ: Պիր իշ թութա՞մայաճաղ մը իմ:
Պագէն Ալլահըն պէնիմ պէօյլէ օլմամա միւսա-
ատէ էթտիյի իշիւն քէնտիւնէ ճանըմ սըգըլըյօր:
Աճէպա պուլնը պանա աֆիլ էտէ՞ր մի:»

«Սիւքիւթ օլ ճիկէրիմ, սիւքիւթ օլ, էօյլէ
տիւշիւնմէ: Ալլահ մուհապպէթ տիր,» տէտի
վալիտէսի:

«Ալլահ նա՞սըլ մուհապպէթ օլապիլիւր: Ֆէ-
նասը չուրտա տըր, վալիտէմ, քի Ալլահ պանա
վիէք ուզազ կէօրիւնիւյօր: Անըն սէտասընը ի-
շիտէմէյօր ըմ: Ուսաթալար անըն սէսիւնի տահա
էյի իշիտիր տէրլէր, լաքին պէն իշիտէմէյօր ըմ:
Հէր չէյ սիւքիւթ տիր:»

«Պիր ազ պէրէ սէվկիւլիւմ: Մէսէլէյէ չու
ճիհէթտէն պազ քի, էքրաֆընտա պուլուլուսն
սիւֆիւնէք տէ Ալլահըն սէսի տիր:»

«Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն, Աննէճիյիմ:»

«Ընըլ ճէքին Տուր Պօրուսու հագընտա
սէօյլէտիլիւնի իշի՞թմէտին մի:»

Ընըլ ճէքին իսթիւնի իշիտինճէ գանն էտէր-
սին ճէնիւնի եիւզիւնէ տէնիզ հալասըլ էսիպ
քէնտիւնի ճանլանտըրտը: Ընըլ ճէք պիր կէմի-
նիւն պիր գափտանը իտի վէ քէնտիւնէ տէնիզ
էօմրիւնտէն կիւզէլ նազլիլէթլէր սէօյլէմիշ
իտի:

«Փէք էյի, գըզըմ, տինլէ: Ուսալ էյլէ քի
պիզ տէրեա իւզէրինտէ պիր զըրիւլ իշինտէ
պուլուլույօրը: Օրատա թաիֆէլէրին հէր պի-
րի պիր իշ իլէ մէշղուլ տըր: Գիմիսի կէմիլի
պօյայօր, քիմիսի իփլէրտէն եօգարը չըգըյօր,
քիմի մաքինալարա մուզայյէտ օլուր, քիմի

մաթպախտա մէշղուլ, վէհասըլ օրատա պօշ
տուրան պիր քիշի եօգ. ճիւմլէսի իշ իլէ մէշղուլ
տըրլար: Պու իշլէր արասընտա պիր տէ «Տուր
պօրուսու» չալընըր. անըն սէսի կէմիւնի հէր
թարաֆընա եթիշիւր: Պիր տէ պազարսըն քի
հէր չէյ թէպտիլ օլուր: Օ արը գօվանը կիպի
մէշղուլ օլան զըրճըլ իշինտէ հէր պիր հարա-
քէթ տուրուր: Հէր քէս օլտուղու եէրտէ,
թութմագտա իտիյի իշին պաշընտա պուլուլու-
տուղու մէվգիտէ տուրուր: Էյիլմէքտէ օլան
տօղրուլմազ, եիւրիւմէք իշին ալաղընը գալ-
տըրմըլ օլան անըլ էնտիրմէզ, հէր քէս օլտուղը
մէվգիտէ թաշ կիպի տուրուր, չիւնքի «Տուր
պօրուսու» գափտանըն սէսի վէ անըն էմրի տիր
վէ հէր քէս անա իթաաթ էթմէլի տիր:

«Իշթէ սէվկիւլիւմ, պանա կէլիւր քի սէնին
հայաթընտա տա գափթանըմը սէնին իշիւն
Տուր պօրուսուլը չալմըլ տըր, վէ էյէր սէն
գափտանընըն սանա «Գըզըմ, սիւքիւթ օլ վէ
պէնիմ Ալլահ իտիյիմի պիւլ,» տէտիլիւնի պի-
լիւսէն, պու հալա թէհամմիւլ էթմէք գօլայ օ-
լուր, տէյիլ մի:»

Ճէնի վալիտէսինէ ճէվապ վէրմէտի, լաքին
ուզուլն պիր սիւքիւթտէն սօնրա եաստըգտան
պաշընը գալտըրըպ, «Թէչէքքիւր էտէրիմ սէվ-
կիւլիւ աննէճիյիմ, արթըզ թէհամմիւլ էտէ
պիլիւրիմ» տէտի:

Պիր գաշ կիւն սօնրա Տօգթօր կէլիպ ճէնի-
յի ֆէրահ սիմայլէ կէօրտիւլիւնտէ, «Նէ՞ վար
Միս ճէնի, աղըլլարըն ազալտը՞ մը,» տէտի:

«Ուսյը, Տօգթօր, օ տէյիլ: Աղըլլարըմ էվ-
վէքի կիպի տիր: Հալա եէրիմտէն հարաքէթ
էտէմէյօր ըմ: Անճազ՝ Տուր պօրուսուլը իշիթ-
տիմ տէ արթըզ թէհամմիւլ էտէպիլիյօրըմ,»
տէտի:

«Պու Տուր պօրուսը նէ՞ օլույօր», տէյու
սիւալ էթտի վալիտէսինէ: Վէ վալիտէսի նազ-
լիլէթի Տօգթօրա սէօյլէտի:

«Թամամ,» տէտի Տօգթօր, «պէն պու նազ-
լիլէթի պէնիմ տիկէր խասթալարըմա տա սէօյ-
լէճէյիմ: Միս ճէնի, չուըն տա տէրխաթըր էյ-
լէ քի, Գափտան Տուր պօրուսընտա սօնրա
պաշապ պօրու տա չալտըրա պիլիւր:»

Ճէնի պու խասթալըղը սէնէլէրճէ չէքտի,
լաքին տաիմա քէնտիւնի ստասը ֆէրահ իտի վէ
քէնտիւնի զիյարէթ էտէնլէր տաիմա խօշ տուլ-
ղուլարա օրատան ալըլըրլար իտի:

Վէ նիհայէթ պիր կիւն պաշապ պիր պօրու
չալընտը: Պէօյիւք պիր հէքիմ կէլիպ անըն իւ-

զէրինտէ պիր ամէլիյէթ էթմէյի թէքիֆ էթ-
տիլինտէ, բազի օլտուլար: Էօլիւրսէմ վաթանա
կիտէր իմ, գուրթուլուրսամ իշէ կիտէր իմ,»
տէտի ձէնի: Ամէլիյաթ մուվաֆֆազ օլտու, վէ
ձէնի անտէն սօնրա ալթը սէնէ տէ փէտէրինին
պաղընտա իշէտի:

Մ. Հիֆլի

«ԷՆՏԻՇԷ ԷԹՄԷԹԻՆԻՁ»

Աղըր միւզայազալար ալթընտա էզիլէն
պիր քիմսէյէ, «Էնտիշէ էթմէ», տէմէքլէ անըն
րուհու իւզէրինէ չէօքէն աղըրլըղը գալտըրա-
մայըզ: Ատէմ սալթ իրատէթ գուվվէթիյլէ եա-
թօտ ունուլթմաղա չալըճմազլէ էնտիշէտէն ա-
թատ օլմազ: Ատէմ հիսսիյաթըն ճէրէյանընը
պաշգա ճիհէթլէրէ չէվիթմէքլէ տէ էնտիշէ ի-
շիւն հազիզի տէվալը պուլմուշ օլմազ: Էնտի-
շէ մէսէյէլէրիմիզի հաֆըզտէն տէֆ էթմէքլէ
անլէրի ֆիքրիմիզտէն վէ րուհուլուգտան տէֆ
էթմիշ օլմայըզ: Պիր աղ սօնրա անլէր տահա
չէտիտ պիր գուվվէթլէ րուհուլուգ իւզէրինէ
հիւճիւմ էտէպիլիլէր:

Ատէմ սալթ Ալլահըն մէվճուտիյէթինէ ի-
ման էթմէքլէ տէ էնտիշէտէն սալիմ օլմազլը-
ղըն էմին թարիքինի պուլմուշ սալըլմազ: Մէվ-
ճուտ օլան Ալլահ պիզտէն պաիտ օլապիլիլը,
եաթօտ պիզէ զազապլանմը օլապիլիլը: Պու
հիսսիյաթ ալթընտա անըն մէվճուտիյէթի պի-
զիմ էնտիշէլէրիմիզէ պիր չարէ օլմազլար:

Ալլահըն հուզուրու պիզի հէր թարաֆտան
իհաթա էյլէտիյինէ ինանմազ վէ հայաթըմըզըն
օլ էպէտի հայաթա վէ նասիպիմիզին Անըն իրա-
տէթինէ մէրպուլթ օլտուլուհա էմին օլմազ վէ
անըն պիզիմ հայաթըմըզա մուհապպէթլէ իշ-
թիրաք էթմէյէ հազըր օլտուլուհա պիլմէք վէ
պու ալազալը պիզիմ չախսէն քէնտի հայաթը-
մըզտա մէվգի ի իճրայա գօյմազ տըր քի պի-
զի միւզայազալարտան եիւքսէք պիր մէվգիէ
չըզարըպ պիզի հազիզաթէն էնտիշէլէրտէն
սալիմ պիր ալէմէ եէթիշտիլիլ:

Էֆէնտիլի քէնտիլի պիզէ «Էնտիշէ էթ-
մէյինիզ», տէտիլինտէ, իլալէթէն՝ «Սահրանըն
զանպաղլարընա պազընըզ», «Սիզ անլէրտէն
էֆլալ սընըզ», «Փէտէրինիզ միւհթաճ օլտու-
լուհըզը պիլիլը» տէյէրէք պիզի տօղրու մէվգիէ
իրչատ էթմէքտէ օլմուշ տըր:

Իշպու հալա վասըլ օլմազ իշիւն չէօյլէ
պիր ուսուլ ֆաիտէտէն խալի օլմազ: Արա սըրա

մուսայէն պիր վազթ ալըր, անտէ մախֆի պիր
մահալտա իշիւն կիւճիւնիւ թէրք էտիպ ճէսէ-
տինէ վէ րուհուհա պիր րահաթ վէր: Պուհուհ
իշիւն լազըմ կէլիլսէ ուզանըպ եաթ: Նիշէ տէ-
ֆա պէշ տազիզէ պիլէ օլսա քեաֆի տիր: Պիւ-
թիւն վարըղընը կէվէք պիր հալա գօյ, վէ օ
անտէ Ալլահըն սանա եազըն օլտուլընը վէ անըն
րուհուհա սէնին րուհուհա թէմաստա պուլուհ-
տուլընը ֆիքրինէ ալ:

Վէ ֆիթապը Մուզատտէստէն եաթօտ գըլ-
մէթլի իլահիլէրտէն եաթօտ պէօյիւք զաթլարըն
գըսսա իպարէլէրինտէն պազըլարընը թէքար
էտէրէք րուհուլըն հալը հազըրընը անլէր իլէ
իֆատէ էթմէյէ չալըշ, — մէսէլա, «Էպէտի Ալ-
լահ պէնիմ մէսքէնիմ տիր»: «Անտէ եաշարըմ,
հարաքէթ էտէրիմ վէ մէվճուտ ըմ»: «Ինայէ-
թին պանա քեաֆի տիր»: «Էպէտի նասիպիմ
սին սէն»: «Պանա գուվվէթ վէրէն իլէ հէր չէյէ
գատիր իմ»: «Ալլահըն ազլարտան եիւքսէք օ-
լան սէլամէթինէ նաիլ օլմազ իսթէրիմ», վէ
սաիլէ:

Վէ պու միւթալէալարը սալթ պէօյլէ
վազթլարտա տէյիլ, իլա պաշգա վազթլարտա
տաիլ հըֆզ էտէր իսէն վէ անլէր ֆիքրինտէ վէ
գալպիլին տէրինլէրինտէ պուլուհուրսա օ գէ-
ման միւզայազալարտան եօզարտա եաշարըն
վէ էնտիշէ գաիլ օլուպ գալպիլին տաիլի սէլա-
մէթ տօլտուրուր:

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ԱՔՐԱՀԱՄ ԱՀԱ ՇԱՇԿԸՆ

Չօգտան պէրու Աքրահամ աղայը կէօրտիւ-
յիւմ եօզ իտի: Տիւն սապահ լուլթֆէն քէնտիլի
գալըզպ եանըմա կէլմիշ իտի: Հալիլին խաթը-
րընը սօրտում, Նիւ Եօրքըն եազընտան չէքլա
էյլէտի: «Պիր իքի կիւն սըճազ օլույօր հէր թա-
րաֆտան սըճագտան էօլէնլէրին խապէրինի
ալըպ գօրգույօրըմ, պիրտէ պիր եաղմուր պաշ-
լայօր, սէլ սէլէ կիտիյօր. օթօմօպիլ թէփէյէն-
մէսինտէն, «Հօլտըվ»ճը տէրտիլինտէն ճանըմը
գուրթարըյօրըմ, պիր տէ սըճաղը տիւշիւնմէ-
լի իմ» տէտի, վէ պաշընը սալլայարազ «Պու
սըճագտան էօլմէյի տէ պուրտա կէօրտիւք. զա-
լիպա պուլըլարըն տէրիլի եուֆգա տըր տա, սը-
ճազ իշէրիլէրինէ կէշիպ պիր եէրէ տօգուհու-

յօր, պիր կիւնտէ 150 թանէսի էօլիւյօր» տէյօր իտի:

«Օնուն իշիւն մէրագ էթմէ պիզիմ տէրիւն- լիմիզ շարգըն կիւնէշիւնտէ փիշմիշ տիր, պիզի տօգուլնմագ» տէտիմ:

«Հազըն վար», ճէվապ վէրտի Արրահամ աղա կիւնէրէք, վէ «Գատընլարըն էլպիսէ տէ- յու կիյինտիքէրի պիզիմ մէմլէքէթտէ անճագ համամտա պէօյլէ կիյիլիտի: Գօլլարըն օմուզ- տան պէրրու աչըզ, ալազլար տիզտէն աշաղը օրթատա, նէրէ կիթսէմ էթրաֆըմտա չըպլագ գօլ վէ պաճագ կէօրիւյօրըմ: Պէն պիր վագըթ գատընլարըն պաճագլարընը պիւսպիւթիւն ա- չըզ տըր զանն էտիյօր իտիմ, տըշարը չըգմաղա ութանըյօր իտիմ, մէյէր իւզէրիւնտէ ինճէ իփէք չօրապ վար իմիշ, օնու տա թամմ էթ լէնկիւնէ ույտուլմուշլար, ինսան նէրէ տէօնսէ շաշըրը- յօր,» տէտի:

«Շիմտիքի մօտա պու տըր կէօգիւնիւ ալըշ- տըրմալըսըն հէմշէհրիմ», տէտիմ թէսէլի եօ- լընտա:

«Ճանըմ, պու Մօտա տէտիյի քիմ տիր քի պիւթիւն գատընլարա էմր էտիպ իսթէտիյի չէքէ գօյապիլիյօր: Պիր վագթ ֆիսթանլար ու- զուն վէ օ գատար տար իտի քի ատըմ աթա- մազլար իտի, արապայա գօլլարընտան թու- թուպ չըգարըյօր իտիլէր, շիմտի տէ օթուր- տուղու եէրտէ տիզլէրի աչըզ գալըյօր: Պու մօ- տայա խապէր անլատաճագ պիրի եօգ մը» պա- ղըրտը վէ ճէվապ վէրմէյէ գալմատը չու եօլտա տէվամ էթտի: «Շու սաշլարըն հալինէ պագ, պօյունլարընըն քէօքիւ մաքինա իլէ քէսիլիշ, թէփէսի իքի եանա թարանմը կէնճլէր կէօրիւ- յօրըմ, թապիի օղլան զանն էտիյօր իտիմ, լա- քին աշաղըսընա պագըյօրըմ քի ֆիսթան: Պիր զէման տա պունուն շաշկընլըղըն չէքտիմ: Ա- ճէպա օղլան տըր տա ֆիսթա^ն մը կիյիմիշ, եօգ- սա գըզ տըր տա պաշը^ն մը օղլան տէյու տիւ- չիւնիւր իտիմ: Պարի պըյըզ սագալլարըն տա եօգ քի օնտան անլայասըն, քիմէ պագսան թիւյսիւզ, թէր թէմիզ, գարշընտաքի 15 եա- շընտա մը, 45լիք մի, տիշի մի, էրքէք մի, կէնճ մի, իսթիյար մը անլամագլըղըն շարէսի եօգ: Կէչէն կիւն պէրպէր տիւքեանընա կիր- տիմ, եանըմտա եէնիմտէ օթուրանլար գըզ ի- միշլէր, ատամ ագըլը սաշլարընը քէստիրիպ պօյունլարընը թրաշ էթտիրիյօրլար իտի: 50- 60 սէնէ էվվէլ պիզիմ մէմլէքէթտէ օղլանլարըն սաշընը պէօյլէ քէսէրլէր իտի վէ ապլօգա փէր-

չէմ տէնիլիւր իտի: Պիր Ֆէս չէնպէր գօյմալարը գալտը: Պիր թարաֆտա էրքէք պէրպէրլէր գըզլարըն սաշընը քէսիպ պօյունուն թրաշ է- տիյօր, գապա թիւրքէսի եիւլիւյօր, օլ պիր թարաֆտա գօճաման պիր էրքէք օթուրմուշ է- լինի ուզաթմըզ գըզըն պիրինէ թըրնաղընը քէս- տիրիյօր իտի, ութանտըղըմտան եէրին տիպիւնէ կիրէճէք իտիմ: Նէ գատընլարա հիւրմէթլէրի պէլի, նէ տէ խօրլամալարը: Մէյէր օ գըզըն իշի էրքէքլէրին թըրնաղընը քէսմէք իմիշ: Ճա- նըմ հայլանլար թըրնաղլարընը քէնտիլէրի քէ- սէմէտիյի իշիւն նալպէնտլէր քէսէրլէր իտի: ինսանա նէ^ն վար: պիր թըրնաղընը քէսէմէյօր մը տա սըգըլմատան գըզլարա քէստիրիյօր,» տէտի:

«Արրահամ աղա թըրնագտա մօտայա թա- պի տիր, էթլէր սըյըլաճագ, պաշղա պիշիմ օ- լաճագ, սէն տախի պիր տօլար վէրիպ օ գըզլա- րա թըրնաղընը եափտըրմալըսըն» ճէվապ վէր- տիմ:

Պիշարէ իսթիյար դայէթ աղըն չէհրէ իլէ եիւզիւմէ պագտը: էմին իմ քի քիւֆր էթմէք ատէթի օլսա աղընտան պիր թագըմ Բահնիւ- մայա եաղըլմայաճագ սէօղլէր չըգաճագ իտի: Լաքին սապր էթտի վէ պիր գաշ տագիզէ սի- կարասընը չէքիպ սիւքիւթ էթտիքտէն սօնրա եիւզիւմէ պագըպ, «Պու նէ^ն տիր, օրթատա պիր մայմուն մէսէլէսի վար, շունու պիր անլաթ» տէտի:

«Պագը ալիմլէր իտտիա էտիյօրլար քի ին- սանլար էն էվվէլ պէօյլէ ինսան կիպի եարա- տըլմամըշլար, մայմունլարտան ազարագ Վիթ- տիքճէ ագըլլանարագ, եիւզլէրի, էլլէրի, ա- յաղլարըն տիւզլէրէք շիմտիքի չէքլինի ալմըշ, ինսան օլմուշ,» տէտիմ:

«Ալ սանա պիր շաշկընլըզ տահա», պաղըր- տը Արրահամ աղա, «Պու ալիմլէր տահա նէլէր չըգարաճագլար, պիզ պիզի ինսանըզ, Ալլահըն սուրէթինտէ իզ, ագըլմըզ, ճանըմըզ վար տէ- յու ալըպ գօյօր իտիք: Մէյէր մայմուն օղլու մայմուն իմիշ իզ էօյլէ^ն մի: Պէն պունու իշիթ- տիմ իշիտէլի քէնտիմտէն գօրգույօրըմ, պիր կիւն արգամտան պիր գուլրուզ ուզանաճագ, գուլագլարըմ սիվրիլէրէք, սըրթըմտա թիւյ պիթէճէք զանն էտիյօրըմ: Եահու կիճէ րույա- մա մայմունլար կէլիպ հայտէ էվլատըմ էլիմի էօփ տէ տուամը ալ տէյօրլար: Կէչէն կիճէ րու- յամտա պիր ալայ մայմունլար իլէ եիւքսէք ա- ղաճլարըն պաշընա թըրմանմըշ ըզ: Գօրգուլմ-

տան գան թէրլէրէ պաթտում, ույանտում եաթա-
ղըմը ըսլաթմը իմ թէրտէն: Պէօյլէ պիր շէյի
կէօրէն օլմո՞ւշ մը, հիշ պիր եէրտէ մայմունըն
ինսան օլտուղունա րասթ կէլէն վա՞ր մը», տէ-
տի:

«Պու եազըն վազթըն իշի տէյիլ, չօգ ասը-
լար էվվէլ օլմուշ վէ եավաշ եավաշ օլմուշ տէ-
յօրլար, վէ պունու իսպաթ էթմէք իշին տէ-
յօրլար քի՝ ինսանըն փէօշ քէմիյի գույրուղուն
պազիյէսի տիր. գուլաղըմըղըն իւզէրինտէ պիր
սիվրի քէօշէ վար եա, օ տա էվվէլքի սիվրի
գուլաղըն պազիյէսինէ իշարէթ իմիշ, սօնրա՛
հայվանլար գուլաղըմընը աշաղը եօզարը հօնէ
արգայա սալլարլար, պու հարէքէթլէրի եափա-
ճազ ազալէթլէրի վար, պիզտէ տէ օ ազալէթլէր
վար, լաքին իշէմէյէ իշէմէյէ գաիֆ գալմըշ.
պու տա իշարէթ իմիշ: Եփէնտիքս տէտիքլէրի
քէօր պաղըրսազ տախի պիզէ հայվանլարտան
միրաս իմիշ. վէ պաղը հսքի ատէմ քէմիքլէրի
պուլույօրլար քի գաֆասը մայմունա պէնզէյօր
իմիշ,» տէյու ճէվապ վէրտիմ:

Աբրահամ աղա էօրքէսինտէն եէրինտէն
սըշրատը վէ կիթմէք իւզրէ իքէն կէրիյէ տէօ-
նիւպ «Փէք էյի մատէմ քի պու իշ պիրտէն պիրէ
օլմամըշ, մայմունլար եավաշ եավաշ, աղար
աղար թէպտիլ օլմուշ, տէմէք ինսան պիշիմինէ
եէթիշէնէ գատար արատա եիւզ պինլէրճէ չէ-
շիտ մայմուն ինսան գարըշըղը հայվանլար
թէօրէտի. շունուն պիր թանէսինի պիզէ կէօս-
թէրսինլէր, եազըն պիր ազրապամըղը պիր
կէօրէլիմ տէ, սօնրա պէօյիւք տէտէմիզի արա-
յալմ», տէտի:

Աբրահամ աղանըն պու իթիրաղը հազըլը
իտի. վազաա տա շէլէն պու տէրէճէլէր, վիւ-
ճիւտճէ պու թէպտիլաթլար կէօրիւմէյօր իտի,
լաքին ազլէն վէ թապիաթճա պու տէրէճէլէրի
կէօսթէրէ պիլիլ իտիմ: Էն վահշի մայմուն գա-
տար պարպարընտան պաշայարազ, հայվան-
տան խաին, ճանապարտան մէրհամէթսիզ,
մայմունտան հիլէքեար վէ հայվանտան ահմազ
ատէմլէր տէրէճէլէրինի քէնտինէ կէօսթէրէ
պիլիլ իտիմ: Պունլարտան պահս էթտիմ վէ
կէօսթէրմէյէ չալըշտըմ քի ինսանտան ազլի,
ախլազի վէ եիւքսէք դըսմը գալտըրըլ իսէն
հայվանըն պիր նէվի գալըր. լաքին Աբրահամ
աղա գապուլ էթմէտի, պէնիմ էճտատըմ ինսան
վէ պէն տէ ինսան իմ, մայմուն տէյէնլէր քէն-
տիլէրի պիլիլ» տէյիպ միւֆարազաթ էյլէտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՀԱՐԷՔԵԹ Ի ԱՐՁ

Հարաքէթ ի արզ՝ թապիաթըն պէլի ա-
ֆէթլէրինտէն պիրիսի հալընտա ճիւմէյէ մա-
լիւմ տիր: Նէ վազթ, նէրէտէ վէ նէ շիտտէթտէ
պիր հարէքէթ ի արզ օլաճաղընը հալա տիւն-
եատա հիշ պիր քիմսէ մութլազ պիր սուրէթտէ
տէյէմէզ: Կիւնէշին եա ալըն թութուլաճաղընը
եիւզլէրճէ սէնէ էվվէլ, տազիզէսի վէ սանիյէ-
սինէ գատար խապէր վէրմէք միւմքին տիր: Հա-
վանըն նասըլ օլաճաղընը 24 սաաթ էվվէլ խա-
պէր վէրմէք նիշէ մէմլէքէթլէրտէ միւմքին գը-
լընմըշ տըր: Ամա գէլզէլէնին իւք խապէրճիսի
քէնտիսի տիր: Անճազ չու գատարը վար տըր քի
տիւնեանըն պաղը սէմլէրի, մէսէլա ճարոն,
Չին, Հինտիսթան, Աճէմիսթան, Ասիա ի Սուդ-
րա, Պահր ը Սէֆիտ սէվահիլի, Ազօր ատալարը,
Ղարպի Հինտ ատալարը, Մէրքէզի Ամէրիգա,
Գալիֆօրնիա, նիզամսըզճա պիր միւնթազա
թէշքիլ էտիպ օրալարտա հարէքէթ ի արզ չօգ-
ճա վուզու պուլտուղու թէճրիւպէ իլէ էօյրէ-
նիլմիշ տիր: Վէ պունուն աքսիսի օլարազ, ին-
կիլթէրա վէ Միլթէհիտէ ի Ամէրիգանըն
Աթլանթիք ճիւնթիւնին տէ շէտիտ գէլզէլէրտէն
թէքմիլէն արի օլտուղու եինէ պա թէճրիւպէ
էօյրէնիլմիշ տիր:

Սէպէպի նօզթա ի նազարընտան հարէքէթ
ի արզըն իքի նէվի վար տըր: Պիրիսի աթէշֆի-
շան տաղլարընա ալազատար օլուպ, պու տաղ-
լարըն ֆիալիյէթի գէմանընտա, էթրաֆտաքի
արազինին եա մէմլէքէթին սիլքիլիպ տիթրէ-
մէսինտէն իպարէթ տիր: Տինամիթ եա պարըթ
իլէ լաղըմ ալընտըղը պիր եէրին եազընընտա
օլան մահալարտա՝ փաթլայըշ գէմանընտա
հիսս էտիլէն տիթրէյիշ իշպու պիրինճի ճինս-
տէն պիր հարէքէթ ի արզըն քիւշիւճէք պիր
նումունէսի տիր:

Միլթէվէֆա Պէզճեան Ալիքսան խօճանըն՝
քէնտի իմ չըրաղընըն իւք մումունը անընքին-
տէն եազմըշ օլտուղու Զենոբ Վարժապետ*
պունտան թազրիպէն եիւզ սէնէ գատար էվվէլ,
Այնթապըն Գայաճըզ մահալէսինտէքի էվինին
ալլուսընտա տէրինէ կէօմիւմիւշ օլան պիր

* Հագգընտա ազ պիլտիյիմիզ պու «Վար-
ժապետ»ին գիֆրինէ քէսմիյէ էտիլմիշ օլան Ազ-
գապետ Զենոբ էֆէնտի քիաշֆի պու գաթ հագ-
գընտա Բահնիւմա վասըթսալըյա մալիւմաթ
վէրսէ: Կ. Գ. Տ.

մըգտար պարուծը փաթլատարագ հարէքէթ ի արգըն սէպէպինի իյզահ էթտիյի Ալիքսան Ոս-
ճանըն ըրվայէթլէրինտէն տիր:

Տէմէք հաճէթ տէյիլ քի պու նէվտէն հա-
րէքէթ ի արգ տիւնեանըն իւզէրինտէ՝ խուսու-
սա փաթլայան նէվտէն աթէշ Փիշանլարըն պու-
լունտուղու եէրլէրտէ վուզու պուլուր:

Իքինճիսի՝ պիր աթէշՓիշանա մէրպուլթ օլ-
մայրպ՝ տիւնեանըն սաթհընը թէշքիլ էտէն դա-
յալարըն՝ ասը նամալիւմ պիր թագըմ գուվ-
վէթլէր թէշսիրի ալթընտա սըզըլըպ կէրկին-
լէշէրէք էնճամ եարըմասընտան վէ գայալարըն
եէնիտէն եէրլէշմէսինտէն իպարէթ տիր:

Տիւնեանըն սաթհընըն հալ ը հազըրը վէ
շէքի իպթիտատէն պէրըու պէօյլէ օլմամըշ վէ
իլէլէպէտ տէ պէօյլէ գալմայաճագ: Սաթհ ը
արգ տէվամի սուրէթտէ թէպտիլ օլմագտա
տըր: Տաղլար աշընըպ, էրիյիպ վատիլէրի վէ
նէհրլէր վասըթասըլյա տէնիղլէրի տօլտուր-
մագտա տըրլար: Տիւզ օվլար երեքսէլիպ
տաղլար վէ տէրէլէր թէշքիլ էթմէքտէ տիրլէր:
Իլմ իւլ Արգ պու կիպի թէպէտտիւլաթըն ինճէ
ուզու թարիֆ վէ պահսըլյա տօլու տըր: Իշպու
թէպտիլաթը մէյտանա կէթիրէն իքի թագըմ
գուվվէթլէր վար տըր: Պիրի խարիճի օլուպ,
աշընտըրընը վէ տիւզլէյիճի թապիաթտա տըր:
Օլ պիրինին մէնպար պաշլընա գէմինին տախի-
լինտէն օլուպ տիւզլիւյիւ պօզան, սաթհ ը ար-
զըն Փարգը եէրլէրինի գալտըրան, պէօյիւք
տաղ մանգուլէրինին էսասընը թէշքիլ էտէն
պիւքիւմլէր մէյտանա կէթիրէն ճինտէն տիր:

Տիւնեանըն սաթհըն էկէր սալթ էվվէլէրի նէվ
գուվվէթլէրին էլինտէ պուլունմուշ օլսա խտի,
շիմտիյէ սաթհըն արգ մաքինտան չէվրիւմիշ
պիր կիւլէնին. սաթհըն կիպի տիւմտիւզ օլուր
խտի, վէ պէլքիտէ տէրեալարըն սուլու պիւ-
թիւն սաթհըն արգը եուֆգաճա իհաթա էթմիշ
օլուր խտի: Պէօյլէճէ, տիւնեանըն սաթհընըն
հազըր շէքի վէ հալը պու իքի նէվ գուվվէթլէ-
րին պիր պիրինէ գարշը իճրա ի ամէլ էթմէսի-
նին թապիի նէթիճէսի տիր:

Իտտիա էտիլէն իշպու թէգայիթաթ դայէթ
աղըր վուզու պուլուպ պիր ինսան էօմրիւ եա
հաթթա պիր միւլէթին էօմրիւ կիպի միւտտէթ-
լէր դարձընտա վուզու պուլան թէպէտտիւլաթ
նիշէ քէրէք Փարգ էտիլմէյէճէք գատար ազ
տըր: էկէր Այնշիթայնըն մէպտէսի եա պաշգա
պիր ուսուլ վասըթասըլյա թապիաթըն պիր մի-
լիօն սէնէսինի պիր կիւնտէ եաշամագ միւմքին

օլսա, օ գէման, 50-60 սէնէլիք էօմրիւմիւզիւն
էյամընտա տիւնեանըն սաթհընըն ուզրատըրը
թէպէտտիւլաթը, պիր շէհրին սօգագ վէ պինա-
լարընտա կէօրիւլէն թէպէտտիւլաթ կիպի,
սէյր էտէճէք իտիք:

Էսասըն պաշլընա տախիլտէն օլան գուվ-
վէթլէրին թէշսիրիյլէ տիր քի ճէնուպի Ամէ-
րիգանըն ճէնուպի ուճու, Իթալիանըն պաղը
սէվահիլի, Իսվէճ-Նորվէճ, հէփ եավաշ եավաշ
եիւքսէլմէքտէ տիրլէր տէհրտէ 1-2 այագ գա-
տար: Կրինլէնտ, վէ Պահր ը Մուհիթ ի Բէպի-
րին տապանը իսէ այնի նիսպէթտէ ազ պիր
մըգտարտա չէօքմէքտէ տիրլէր:

Կէօրիւնիւյօր քի, պու էնիշ վէ չըզըլարը
մէյտանա կէթիրէն գուվվէթլէր տիւնեա-
նըն գայալարըն իւզէրինէ չօք եէրլէրտէ իճրա ի
թէշսիր էթմէքտէ տիրլէր: Գայալար էլասթիքի
օլտուգլարընտան ուզու միւտտէթ, պէլքի
եիւզլէրճէ սէնէլէր, գըմըլտանմայրպ պու
գուվվէթլէրին թագեիգի ալթընտա կէրկինլէ-
շիպ գալըրլար: Ամմա պիր կիւն, տէվէնին պէ-
լինի գըրան գէլպէր կիպի պիր ազ տահա տա-
խիլի թագեիգ եա տա քիւրէ ի հավանըն, հէ-
րարէթին, գամէրին ճիւզի թէսիրլէրի, սօն
հուտուտուճա գատար կէրկինլէնմիշ օլան ճէ-
սիմ գայա թապագալարընըն չաթլամասընա սէ-
պէպ օլուրլար: Պու չաթլայըշ իլէ կէրկինլիք
գալի օլուր վէ չաթլաղըն իքի եանընը թէշքիլ
էտէն գայալար եէնիտէն եէրլէշիլլէր վէ հէր
շէյ հալ ը սէլամէթ օլուր: Անճագ, իշպու չաթ-
լագ քի նիշէ քէրէք 10-15 միլ գատար ուզու
օլուր, շէտիտ վէ մուլարիպ պիր գէլգէլէնին
մէրքէգի տէյիւ պիլինիպ, օ խաթթ իւզէրինտէ
պուլունան շէհր եա քէօյլէր խարապ օլուր, վէ
հէր թարաֆա տօղըու եիւզլէր վէ պինլէրճէ միլ
եըրագլարա գատար հարէքէթ ի արգ հիսս էտի-
լիր:

Պիր տէֆա պիր եէրտէ պիր շէտիտ հարէ-
քէթ ի արգ նէթիճէսի օլարագ պիր չաթլագ
մէյտանա կէլտիքտէն սօնրա, այնի եա պաշգա
գուվվէթլէրին թէշսիրի ալթընտա օ գայալար
էվվէլէրի կիպի սօն քէրթէյէ գատար կէրկինլէշ-
մէյէ գալմայարագ թէգ թէգ եէրլէշիլլէր:
Շէօյլէքի, օրասը պիր գէլգէլէ միւնթագասը
օլուր վէ արատա պիր խաֆիֆ գէլգէլէլէր վուզու
պուլուր: Պու կիպի չաթլագլարըն հուսուլու,
օլտուգլարը մահալլար իշիւն իլք տէֆա պէօ-
յիւք խարապաթը մուճիպ օլուրլար իսէ տէ, ի-
լէրի իշիւն, տիւնեանըն սաթհընըն իւմն ի ասա-

յիշինի թէ՛մին էտէն էմնիյէթ գափազարը կի-
պի խըտմէթ էտիպ, գայալար իւզէրինէ կէլէն
տախիլի թագերգլէր պու կիպի չաթլազար վա-
սըթասըլա մահվ էտիլիպ տիկէր մահալարը
սէլամէթտէ պրագըրլար:

Պիր իբի սէնէտէն պէրրու օլա կէլէն չէտիտ
հարէքէթ ի արզլարըն չօզլուղունտան տիւնեա-
նըն գապուղը իշինտէ պիր ազ ֆազլա ֆիալի-
յէթ վար տէյու տիւշիւնէնլէր վար տըր: Ամմա
չունու տա ունութմալը տէյիլիզ քի, մէրքէզի
մէտէնիյէթ հուտուտլարընտան եըրագտա օ-
լան՝ օլսուն զայէթ չէտիտ՝ զէլգէլէլէր կէլի
կէլէր վէ տիւնեանըն չօզ օ գատար տըզգաթընը
ճէլպ էթմէզ: Նէրէտէ պուլալըմ քի շարգըն
լօնտրասը օլան Թօքիօ, իքի սէնէ էվլէլ, վէ
Գալիֆօրնիանըն կիւլիւ օլան Սանթա Պարպա-
րա հէման եագընլարտա հարէքէթ ի արզ սէ-
պէպինտէն խարապ օլսունլար քի տիւնեա մա-
նէվի սուրէթտէ սարսըլա: Սանթա Պարպարա-
նընքինտէն հէման իքի կիւն էվլէլ, Մ. Ամէրի-
գանըն չէմալ ի զարպ էյալէթլէրինտէ զիյատէ
չէտիտ պիր զէլգէլէ վուգու պուլտու իսէ տէ,
չաթլազ խաթթընըն էհէմմիյէթսիզ հրագի իւ-
զէրինտէն կէլտիլի սէպէպտէն չօզ օ գատար
տըզգաթ ճէլպ էթմէտի:

Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

ԵԱՍԱՄԱԹԻ ՆԷՇԸՆԵԼ ՓԱՐԲ

Ամէրիգատա հէր չէհրին քէնտինէ մախ-
սուս փարքլարը օլտուղու կիպի, պիր տէ ու-
մուս Մ. Ամէրիգայա ախտ օլմագ իւզրէ ֆարգ-
լը վիլայէթլէրտէ պէօյիւք պաղչէլէր վար քի
եալընըզ էհալինին քէյֆ վէ էյլէնճէսի իշին
սագլամագտա տըրլար: Պուշլարտան պիրիսի
Գալիֆօրնիատա Եասամաթի Նէշընէլ Փարք օ-
լուպ պէօյիւքլիւլի 719,622 էյքըր եանի 2½
միլիօն տէօնիւմ վէ 1125 միւրապպա միլ տիր:
1851է գատար եապանի Ամէրիգալըլարըն էլին-
տէ իքէն, օ վագըթ Ամէրիգա հիւքիւմէթի ալ-
մըզ վէ էհալինին քէյֆ վէ էյլէնճէ եէրի օլմագ
իւզրէ թախսիս էյլէմիշ տիր: Իշինտէ պիր չօզ
եօլլար քէօիւրիւլէր եափմըզ իսէտէ էն աճախի
թապիաթըն եափմըզ օլտուղու չու իւշ չէյլէր
տիր:

1. 3000տէն 14000 ալագ եիւքսէքլիքսէ պիր
չօզ տաղլար տըր քի կրանիթ գայալարտան ի-
պարէթ օլուպ հէր պիրի ուսթա հէյքէլթրաշ է-
լինտէն չըգմըզ կիպի էօյլէ չէքիւլէրէ կիրմիշ

տիր քի տուրուպ պագմագտան տօյամագսըն:

2. Պու տաղլարտան աչաղը ագան 8-10 թա-
նէ սու ճէնտէլլէրի պիր պիրինտէն 2-3 սաաթ
ուզագտա օլարագ 2500տէն 3500 ալագ եիւք-
սէքլիքտէն աչաղը տիւշէլլէր: Պուշլարըն
եիւքսէքլիլի Նիակարա ճէնտէլլինին 6 վէ 8 գա-
թը տըր, վէ տէնիլիյօր քի տիւնեանըն հիշ պիր
եէրինտէ պու գատար եիւքսէքտէն տիւշէն սու
ճէնտէլի եօզ տըր:

3. Պուրատաքի պէօյիւք աղաճլար 3000-
3500 սէնէլիք տիր տէնիլիյօր վէ հալէն եաչա-
յօրլար. էթրաֆը 85տէն 95 ալագ օլուպ 25
քիմսէ էլ էլէ թութար իսէ անճագ էթրաֆընը
գուճագլարլար: Պէտէնինէ պիր մըզրապ սօգար
իսէն 30-35 ալագ օլմալը քի օ պիր թարաֆտան
չըգսըն: Եիւքսէքլիլի 200տէն 280 ալագ տըր:
Պագըսընըն օրթասընտան եօլ աչմըչլար վէ ի-
շինտէն իքի օթօմօպիլ եան եանա կէշիյօր,
պէօյլէ իքէն մըզտարը քեաֆի պէտէնի գալմըզ
տըր քի եաչալօր: Հէր աղաճտա թիթէնիք կի-
պի պիր վափօրը եափաճագ գատար քէրէսթէ
վար տէնիլիյօր:

Պու տաղլարըն օրթասընտա պիր տէրէ վար
քի Եասամաթի տէրէսի տէնիլիպ 8 միլ ուզուն,
1 միլ էնլի տիր: Էթրաֆ տաղլարտան ագան
ապու հալաթ կիպի սուլար պու տէրէտէ պիր
ըմագ թէշքիլ էտիյօր: Պուրատա զիյարէթճի-
լէր իշին պինլէրճէ չատըրլար եափմըզ հա-
ղըր օլտուղու կիպի պինլէրճէ չատըր եէրլէրի
տէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան էհալիյէ մէճճա-
նէն վէրիլի: Պու տէրէտէ վէ տաղլարտա հիւ-
քիւմէթ պիր չօզ օթօմօպիլ աթ վէ եալան եօլ-
լարը եափմըզ վէ եափմագտա տըր, վէ հէր
կիւն սուլանըրլար: Հիւքիւմէթին միւքէմէլ
պինալարը վէ պիր չօզ մէմուլարը վար իսէ տէ
զէնկիլիլէր իշին հօթէլլէր տախի վար տըր: Եի-
նէ տէ հիւքիւմէթին հաղըրլատըղը եէրլէրտէ
չատըրընը գուրուպ օթուրանլար զէնկիլիլէրին
կէօնէնտիլի կիւզէլ հալա, սուլար վէ մէնգա-
րէլէրի կէօնէնէպիլիլէր:

Շէհրլէրտէ օլտուղու կիպի պու տաղլար-
տա տախի նիլամլար վար տըր: Քեաղըտ վէ եէ-
մէք վարչալարընը իսթլտիլին եէրէ աթմագ-
սըն, թէնէքէ գապլար վար, օրայա գօմալըսըն:
Բահաթ էթմէք իշին քիւշիւք օտալար եափմը-
մըզ տըր: Սարփ տաղլարտան վէ ճէնտէլլէրտէն
աչաղը պագմագ իշին տէմիւրտէն փարմագլըզ-
լար վար վէ օրալարա ուզաղը կէօրմէք իշին
տիւրպիլիլէր գօնուլմուշ տըր: Օրատան 3-5000

այագ ուղարկւած լարը, ճէնտէլլերի վէ ուղարկտա թէփէլերի գար իւէ գափը տաղլարը սէյր է- տէրսին: Աթ, օթօմօպիլ վէ արապա հէր եէրտէ հազըր տըր: Պունտան մատա էհալինին թալիմի վէ թապիաթըն կիւզէլլիինի թապիթի էյլէմէսի իչիւն հիւքիւմէթ թարաֆընտան թալին օլուն- մուշ թալիմի կէնճ մէմուրլար վար քի, հէր կիւն ֆարգը վազըթտա էհալինի ալըպ տաղ- արա, օրմանլարա, ըրմազլարա վէ կէօլլէրէ կէօթիւրէրէ գալ շէյլէր իւզէրինէ ճապա մա- լիւմաթլար վէրիյօրլար: Հօթէլտէ օթուրուր ի- քէն պիր թէլալ կէլիպ «Պու սապահ սաաթ 10տա հիւքիւմէթ թարաֆընտան թալին օլունմուշ ֆիւրան էֆէնտի, օրմանա կիրիպ աղաճլար, չի- չէլէր, ինչպաթթաթլար, գուշլար, եապանի հայ- վանլար հազգընտա տէրս վէրէճէք, իսթէյէն պուլլուրսըն», պալըըրըր վէ պիր թաղըմ էրքէք գատըն գօյուն կիպի պու սաթմին արգասընա տիւշէր կիտէրլէր, վէ ատէմ կէօթիւրիւպ ճիւմէսինի թարիֆ էտէր: էհալի օ գատար միւթէսիւր օլուր քի սաաթլար նասըլ կէչէր պիւմէգին: Պու նութըլար աղաճլարըն նէպա- թաթ, չիչէք, գուշ վէ հայլանլարըն գըլմէթի- նի օ գատար թաղտիր էթտիրիւր քի քէնտի տէ- մէգտէն օնլարըն մուհաֆազասը իչիւն սէնտէ պիր տուլլուր մէյտանա կէլիւր: Զաթէն հիւքիւ- մէթ օնլարը մուհաֆազա էտէր: Պու կէզմէքլէր կիւնտէ իքի տէֆա վուզու պուրուր: Պու մէ- մուրլար հէր վազըթ էհալինին թալիմի վէ սա- ատէթինի տիւշիւնիւրլէր:

Վազաա եիւքսէք աղաճլարա, կրէնիթ գա- յալարա, պիւնլէրճէ այագ եիւքսէքտէն տիւշէն ճէնտէլլէրէ պազմագ իչիւն տաիմա պաշընը եիւքսէք թութուպ պօյնուն ալըըյօր, թապիաթ աճաիպաթընը կէրիսի կէլմէյօր:

Էլհասըլ պիւթիւն վազըթտա խալիգին պու աճայիպ էսէրլէրինի վէ թապիաթա գօյտուլու հիւքմէթ վէ հիւսնիւ սէյր էյլէտիքճէ Անա համտ էտէր իտիք, վէ պու կիպի եէրլէրին պէօյլէ պիր հիւքիւմէթ էլինտէ օլմասընա պիւզիմ տաիսի պուրաստա սաքին օլմամըղ իչիւն չիւքը էտիյօր իտիք:

Կ. Ա. ԿէրթՄէնեԱն

Փէսէտիմէ

Ախէրլէրի կէրի չէքմէյէ չալըշան տիւշէնճի- լիքտէ գարար գըլար: Ախէրլէրի աշաղը չէք- մէյէրէք եիւքսէլէն ատէմ, պաշգալարըտա եօ- գարը չէքէր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՍՈՒԼԱՐ ԻԻԶԵՐԻՆՏԵ ՊԻՐ ԳՕԼԷՃ

Նիւ Եօրք տար էլ ֆինուըն թարաֆընտան թէրթիպ օլունան պու գօլէճ 18000 թօն աղըր- լըղընտա պիր վափօր տըր քի 450 չայիրտի ա- լըպ 9 այ եանի պիր մէքթէպ միւտտէթի սու- լըպ իւզէրինտէ տիւնեանըն հէր թարաֆընա լարըն իւզէրինտէ տիւնեանըն հէր թարաֆընա կիտէճէք տիր: Փրօֆէսօրլար, քիթապլար, իւ- մի ալէթլէր, թահլիլխանէ վէ հէր շէյ իչինտէ օլուպ թալէպլէր նիգամի պիր թալիմ միւտտէ- թի կէչիւրէճէք վէ ալին գէմանտա տէվըր ի ալէմ եափաճագ: Մէքթէպ Սեպտ. 25տէ Նիւ Եօրք- տան հարաքէթ էտիպ աթիտէքի մահալլէրէ օղ- րայաճագ. Սան Տիալիօ, Փանամա Գանալը (ի- չինտէն կէչէճէք), Հալալի ատալարը, Ֆիլի- փին, Ճափօն, Գօրէա, Պօրնէօ, Ճալա, Մալայ- եա, Սուլադըրա, Պուրմա, Հինտիսթան, Արա- պիսթան, Մըսըր, Սիւրիա, Թիւրքիա: Անտէն Եունանիսթանը վէ էվրօպիանըն ճիւմէ փա- թաթլարընը գիյարէթ էտիպ տէօնէճէք տիր: Տէրալէրին ծրագիրի չայիրտիւրին քէնտի գօ- լէճինտէքինէ մուվաֆըզ օլաճագ վէ էճնէպի լի- սանլար տաիսի թալիմ էտիլէճէք տիր: Փրօֆէ- սօրլար իլէ թալէպլէ տրասընտա սըզը ալազա թէսիս էտիլտիլի կիպի օղրանըլան մահալլէր- տէքի գօլէճլէր իլէ ալազա էտիլէճէք. չայիրտ- լէր հէր եէրտէ գարայա չըզըպ օ մահալլին թա- լիմ ու թէրպիյէ ուսուըլ վէ սաիր ահվալընա ալեհա օլաճագլար: Այնի գէմանտա էյլէնճէ վէ օյունլար տաիսի իճրա օլունաճագ կէրէք վա- փօրտա կէրէք գըլըլարտա: Պու գօլէճ թալիմ վէ թէճըրիւպէյի պիրլիքտէ իլէրի կէօթիւրէ- ճէք, չօզ եաշայան տէյիլ չօզ կէզէն պիլիւր տէ- տիքլէրի գաղիյէյէ իթթիպա էտէճէք: Թալէ- պլէր եալընըզ էրքէք մի օլաճագ Էօզսա պըղ- լար տաիսի օլաճագ մը մէսէլէսի էյի թասրիհ օլունմամըշ, լաքին Ամէրիգատա թալէպլէ տէ- նիլիւր իսէ իքիսի տէ անլաշըլըր:

ԹէֆեԱՄԻԻԼ ԳԱՎԼԻՆԵ ՏԱԻՐ ԷՖԲԵԱՐ

Աթիտէքի ֆըզրէլէր թէքեամիւլ գալլի մուհաքէմէսինտէ պազը ալիմէրին չէհատէ- թինտէն ախզ էտիլմիշ տիր:

Քըրթլի Մէթհըր, (Հարվըրա տար էլ ֆի- նունընտան) «Քիթապ ը Շէրիֆ ախլազի գա- նունլար վէ ըուհանի հազիգաթլար իլէ ուղրա-

չըր, ուսումը թափելի է ֆիզիքի վազաւար իւն. Ծննդոց քիթապը խիզաթըն իւմի հիքեա-
յէսի տէյիլ տիր»:

Փրօֆ. Նիւումըն (Շիգակօ տարէլֆինու-
նը): «Թէքեամիւլ թէպտիւթ ֆէլսէֆէսի
տիր: պունուն աքսի հարաքէթսիլիք վէ տէյի-
չիւմէմէք ֆէյլէսօֆլուդու տըր»:

Փրօֆ. Լիւմէն. (Նիւ ձէրգի զըրաաթ գօ-
լէճի նազըրը): «Սէնաի սուրէթտէ ինսանլար
թէքեամիւլիւ տահա էյի վէ ալա ֆիտանլար վէ
հայվանաթ մէյտանա կէթիւմէք իչիւն գուլա-
նըրլար»:

Տօգթ. Ֆէյ Գուփըր Գօլ (Շիգակօ): «Ին-
սան հագգընտա իւմի հայաթ տէրսի վէրմէք
թէքեամիւլ գաւլի էօյրէթմէյէրէք միւմքինսիլ
տիր»:

Տօգ. Մէթքաֆ (Օպէրլին Գօլէճ): «Բիթապ
ը Շէրիֆի հարֆիյէն անլայըպ թէֆսիր էթ-
մէք տէյիլ եալընը չօճուգլուգ տըր, իլա կէ-
րէք Ալահա կէրէք ինսանըն ագլի պիր վարըգ
օլմասընա գարչը հագարէթ տիր: Ֆընտէմէն-
թէլիսթէր Ալահա հագարէթտէն զիյատէ ֆէ-
նա պիր շէյ եափըյօր. օնլար անլամայարադ Ալ-
լահըն ինսան րուհընտա վէ ալէմտէ քէնտի քէն-
տինի իզհար էթմէսինէ գարչը ինսան ֆիքըրինի
գափայօրլար: Օնլար էօյրէտիյօրլար քի Ալահ
քէնտի քէնտինի չօգտան իզհար էթտի վէ ար-
թըգ ինսանա ֆիքըրինի ալմագտան ֆէրաղաթ
էյլէտի: Պու ֆէնա պիր թէսիր տիր: Հագիգաթ
մուգատտէն տիր վէ ինսանլարը հագիգաթա
եագլալմագտան մէն էթմէք Գրիսթիյանըղա
մուխալիֆ տիր: Պիզիմ իչիմիլ Ալլահըն քէնտի
քէնտինի իզհար էթմէսինի թապիաթտա վէ
թարիխտէ արամագ տըր:

ՀԱԼԷՊՏԷ «ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՅ» ՇԻՐԳԷԹԻ

Ա.

Իչպու չիրքէթ վագթըյլա Այնթապտա թէ-
չէքքիւլ էթմիլ օլուպ չիմտի Հալէպտէ տէվամ
էթմէքտէ տիր. անըն կէչմիլ սէնէտէ օլան ֆա-
ալիյէթի հագգընտա թասաւլուր վէրմէք իչիւն
իչպու րափօրը տէրճ էտիյօրըգ:—

(1) Լսարան: Կէչմիլ սէնէտէ ումումա ախտ
... հէր հաֆթա իճթիմա էտիպ' ան-
տէ մուսիգի մագամլար, խարիճի վէ տախիլի
մալիւմաթլար, պաշգա օլարագ էրպապը թա-
րաֆընտան իւնսի, ախլագի վէ րուհանի փէք
միւլֆիտ վէ միւթէնէվի մատտէլէր հագգընտա

2-300 քիմսէլէրէ սէօյլէնմիլ տիր: Պու խըզ-
մէթլէրտէ Պրն. Պալապանեանըն էմէյի թագ-
տիրէ չայան տըր:

(2) Կէննլէրին Ուրբաթ Խըտմէթի.— Պու
սէնէ եէնի վէ խուսուսի պիր իչիմիլ՝ Ուրբաթ
ագլամլարը կէննլէրէ վէ կէնն ագլաւարա մախ-
սուս պիր թէճէմմիւլ էտիպ' անտէ էսնաֆ թա-
գըմնտան օլան կէննլէրէ խուսուսա մալիլ
էօմրտէն սէօյլէմէյէ ֆուրսաթ վէրիպ թէչիլիգ
էթմէք օլմուշ տըր. պունուն իսէ ֆաիտէսի կէ-
րէք քէնտիլէրէ վէ կէրէք տինլէյէնլէրէ՝ անլէ-
րի կէօրմէքիլէյէ, տիւլիւնմէյէ վէ պէյան էտէ-
պիւմէյէ ֆուրսաթ վէ սուհուլէթ վէրիլիպ՝ նէ-
թիճէ խօշ օլմուշ տըր: Իլալէթէն թարիխտէ
մէչհուր ատէմլէրին էօմրլէրի մէչգ էտիլիպ,
անլէրտէն իսթիֆատէ էտիւմէք վէ իպրէթ ա-
լընմագ իչիւն անլէրտէն միւլֆիտ տէրսլէր չը-
գարըմըշ տըր:

(3) Պատանեաց.— Պու օղլանլարըն սայըսը
90ա եէթիւմիլ: Հաֆթալըգ վէ ալըգ թէճէմ-
միւլէրի, սօշէպըլ, տրամա վէ ժիմնասթիլ իչ-
լէրի նիգամի սուրէթտէ իճրա օլուպ՝ հէր հաֆ-
թա քէնտիլէրէ րուհանի վէ ախլագի նագլիլէթ-
լէր վէ մատտէլէր հագգընտա սէօյլէնիլ, ան-
լէրտէն միւլֆիտ տէրսլէր չըգարըլըր. խուսու-
սա սաղլամ սիյրէթ թէչքիլի, մէպտէ իւզէրինէ
տիւլիւնիւպ իչլէմէք, ֆէտաքեար էօմր մէյտա-
նա կէթիւմէք իչիւն սէօյլէնմիլ վէ իչլէնմիլ վէ
իչլէթտիլիլիլէր տիր: Պրն. Շօլրօղլուեան
Պատանեաց տաիրէսինտէ փէք ֆաիտէլի օլա-
րագ իչլէմէքտէ տիր:

(4) Գըղաք Տաիքէսի.— Պինա կիւճիւլիւ
իչիւն տէվամ էտէմէյէն պու տաիրէ պէթէքրար
պաշլամըշ վէ էլան ագլալարընըն ատէտի թագ-
րիպէն 100է պաիլ օլմուշ տըր: Օր. Հ. Պիւլ
ֆաիտէլի վէ ֆէտաքեար պիր թարգտա չալըշ-
յօր:

(5) Կիրակի Մէքթէպի.— Կիրակի Մէքթէ-
պի պաշլամըշ վէ մէզհէպի թէֆրիգէ օլմայա-
րագ՝ ագ վագթտա չօճուգլարըն սայըսը 200է
եէթիւմիլ տիր: Պունուն ֆաիտէլէրի հագգըն-
տա եագմագ ֆագլա տըր: Սալթ պիր Ծնունդ
զիյնէթլէրի հագգընտա գիքը էտիլսէ օլուր. իւշ
ֆարգըլը Յարանուանուլիւնլէրտէն պիր սիւրիւ
թէչքիլ էթմիլ չօճուգլարըն հագլէր, թէրէնիւմ
վէ սատէ ահվալարընը կէօրիւպ քէնտիլէրի
սէվմէմէք վէ քէնտիլէրտէ կէօրիւլէն իթթի-
հատ վէ խօշ նէթիճէ իչիւն գալպլէրին մէսէր-
րէթ իլէ տօլուպ՝ միւլթէսիլ օլմամասը գայրի

գապիլ իտի. սէյր էտէն հէր թագըմ էհալի սո-
գազարա գատար տօլտուրմուշ իտի. խըտմէթ
իսէ վագարը, խօշ վէ թագիլի իտի: Ծնունդ
աղաճը տօնատըրմըլ օլարագ՝ խըտմէթ նիհա-
յէթինտէ հէր պիր չօճուղա թաթըլ իշլէրի,
փօրթուգալ վէ պիրէր կիւզէլ մէնտիլ հէտիյէ
օլունտը:

(6) Մէքթէպ. — Պու սէնէ մէքթէպ շայիր-
տանընն սայըսը 155է չըգմըլ օլուպ մէքթէպ
պիր սէնէ երեքսէլմիշ վէ էյի նէթիճէ վէրմէք
իւզրէ իշլէրի կիթմէքտէ տիր: Շայիրտանըն
արթմասը մէքթէպ պինամըզը կէնիշլէթմէյէ վէ
պու իսէ 45-50 մատէնի Լիրա ի Օսմանի, թա-
պիրտէն Ֆազլա, պիր մասարըֆա եօլ աշմըլ
տըր: Չօճուղարըն թօփրագ թագան վէ հա-
սըրտան գուրթուրուպ՝ մասա վէ գանէփարա
օթուրապիլմէսի իշլին տախի 9-10 Լ. Օ. սարֆ
օլմուշ տըր: Մուալլիմէլէրին սայըսը 2տէն 4է
իպլաղ էտիլիպ՝ պունլարտան մատէ 2 զիյա-
րէթճի մուալլիմէ վէ պիր զիյարէթճի խօճա
տախի արթմըլ տըր: Պու 155 շայիրտին 115ի
Այնթապըլ օլուպ՝ 65ի օլլան վէ 50սի զըզ տըր.
միւթէպագի 40 իսէ միւթէնէվի շէհր վէ քէօյ-
լէրտէն տիրլէր. պունլարտան 60 գատարը մէճ-
ճանէն օգուլանլար տըր. միւթէպագիսինտէն
հաֆթատա 1-3 զուրուշա գատար իսթէնիլի,
անը տախի պագըլար գըմէն կէթիրէպիլի: Պու
մէքթէպ էօքսիւզ վէ ֆուգարա մէքթէպի տիր.
եալըն այագ, պաշը աշըգ, էլպիսէսի եըրթըգ,
հաթթա վալիտէլէրինին էսքի էսվապընը գը-
վըրըպ գասարագ քօլթուղունա գատար կիյի-
նէնլէր պուլունուր: Փէրիշան պիր հալտէ, է-
լինտէ էսքի պիր իքի քիթապ վէ քեաղըտ, լա-
քին հասրէթլէ կիտէն պիր չօճուղ կէօրիւնտիւ-
լիւնտէ՝ պու մէքթէպէ այիտ օլտուղընը տէսէն
եանըմագսըն: Մէքթէպէ աճ կէլէնլէր աղ օլ-
մայըպ՝ կիւնտէ պիր էօյիւն գուրու էքմէյէ գա-
նաաթ էտէէէք՝ օգուլաղա թիւքէնմէզ հասրէ-
թի օլան չօճուղարտան տախի էփէյի պուլու-
նուր: Հալ պէօյլէ իքէն, կէրէք քօլէճ խօճալա-
րընը կէրէք մանկալարժարըն՝ չօճուղարըն
իմթիհանլարընը փէք փարլագ վէ մուվաֆ-
ֆագ իտիյի րափօրլարընը իշիտէնլէրտէ հայ-
րէթլէ գարըչըգ պիր քէյֆ վէ անլէրէ տօղրու
պիր իշթիրագը հիսս ուլանմասընը մուճիպ
օլույօր:

(7) Կիմէ Մէքթէպի. — Չօգ սէվինիրիզ քի
պու շէհրտէ էվլէլմէ օլմայան վէ լաքին էհէմ-
միյէթ ի աղիմէյի հաիզ օլան պու մէքթէպ տա-

խի պաշլանըլտը. շայիրտէր 100 գատարա
պաշլատը լաքին նիգամի միւտալիմլէր նիհա-
յէթ 40 թանէ գալտը: Եէնի միւրաճաաթլար
էքսիք տէյիլ: Իւշ մուգթէտիր խօճա վէ պիր
նագըր իլէ իտարէ օլունույօր: Էսնաֆ վէ ամէ-
լէ թագըմընըն թահսիլէ օլան հասրէթ վէ հա-
վէսի հաթթա կէճէ եարըսընա գատար վէրիլէն
Ֆարզլարը իքմալա չալըշմալարը հագիգաթէն
հայրէթ վէ թագտիրի մուճիպ տիր:

Կիւնտիւզ վէ կիճէ մէքթէպի մուալլիմ վէ
մուալլիմէլէրի մագսէտէ գափըլմըլ օլարագ
եարըմ մաաշ նիսպէթինտէ ալըյօրլար. վէ զի-
յարէթճի խօճալար մաաշ ալմայօր. եինէ տէ
մատէնի 100 Լ. Օ. սէնէվի պիր մաաշ պիւտճէ-
միզ օլմագտա տըր:

(8) Քիւքիւլլիսանէ. — Հէր հաֆթա աշը-
լըպ, օգուլաղա մէրագը օլանլարըն սայըսը
արթմըլ տըր. պագը զագէթալար շիրքէթիմիզէ
հէտիյէ էտիլմիշ. «Հայաստանի Կոչնակ» պիզէ
գըլմէթլի վէ Ֆաիտէլի օլմուշ. վէ զագէթա
գրաաթը հէր օգուլաղա պիլէնէ թավսիյէ օլուն-
մըլ տըր:

(9) Իւնսիյէթ. — Կէշմիշ սէնէտէ կէնճլէ-
րին իքի իւշ տէֆա ախլագի տրամալարը, 3-4
տէֆա սօշէպըլլարը օլուպ՝ հէր տէֆատա 80-
100 գատար հագըր օլանլար օլմուշ. պագէն տէ
պագէշ արասընտա սօշէպըլլար օլուպ խօշ
վագթ կէշիրիլմիշ տիր, վէ հէր պէօյլէ միւնա-
սէպէթլէրտէ խուսուսի իլէ արգատաշլար զիքը
էտիլմիշ տիր:

(10) Ժիմնասքիզ. — Պունլար իւշ (թիյմ)
պէօլիւք օլուպ 40 գատար աղալար իշթիրաք է-
տէրլէր, սէնէ գարֆընտա խարիճ իլէ 17 եարըլ
լարը օլմուշ. պագըսընը զայպ, պագըսընտա
միւսալի, պագէն տէ գագանմըլ տըրլար (պու
տախի կէնճլէր իշլին չօգ Ֆաիտէլի օլտուղընը
զիքրէ հաճէթ եօգ):

Սէվկիւլիլէր, եափըլան վէ տահա եափը-
լաճագ չօգ շէյլէր վար. պիզիմ կիպի հէր ճի-
հէթլէ գաիֆ քիմսէլէր պու իհթիյաճը տէֆէ
աճիզ օլտուղումուզ գաթէն մալիւմ, վէ վար
շէյլէր քի լիյագաթըմըգտան տա իւսթիւն տիր-
լէր. լաքին Ֆարզ տուլղուսու գաաֆըմըզ տիւ-
շիւնիւպ էյլէնմէքտէն իսէ՝ էտէպիլէճէյիմիզի
պիզտէն թալէպ էթմէքտէ տիր:

(11) Իիքիյաքըմըգ. — Չօգ շէյլէրէ իհթի-
յաճըմըգ վար: Էվլէլա հալը հագըրտա էփէյի
պօրճումուզ վար. պունու թէտիյէ վէ իշին
տէվամը իշլին փարայա միւհթաճըզ: Սաքիյէն
միւֆիտ քիթապ վէ զագէթալար: Սալիսէն.

Ժիմնաստիք ակաթընա, էյի փաթարը օլան պիր վիգթրօլայա. պիր մէճիք լէնթընա, լա- քին էն զիյատէ սիդին կիպի տինճ վէ իշէք սէվ- կիւլիւ տօսթլարըն իշթիրադ, մուհապպէթ վէ իշտաշլըլարընա իշթիրաճըմը վար: Պիր սէօզ իլէ միլէթինի էմէլսիդ օլարադ ճանտան սէվիպ խըտմէթ էտէնլէրէ իշթիրաճըմը վար: Պիրմիշ օլուն քի իշթիրադ վէ ճէսարէթինիդին պէօյիւք խըտմէթ վէ թէէսիրի օլաճադ տըր:

«Ուսումնասիրաց» Շիրքէթի քարաֆըմտան Բեաթիպ

Մ. Յ. ԿէՅՅՕՂԼԱՆԵԱՆ

ՀիճԱԶ ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՍԱՊԸԳԸ ԻԼԷ ՄԻԻԼԱԳԱԹԸՄԸԶ

Յունիս 30-ընճը կիւնիւ էօյլէնտէն էվ- վէլ սաաթ օնտան պիրէ գատար իսթէտիյիմիդ սաաթտա Մէլիք Հիւսէյն հաղրէթլէրի իլէ կէօ- րիւշէպիլէճէյիմիդի միւպէյին ճէնէրալ ձէմիլ պէյ էֆ. տէն արմըլ օլտուղումըլ թահրիրաթ- տան ճէսարէթ ակարադ լէֆադաթըմտա Տօգ. Սողումն էֆ. Նիկողոսեան պուլունտուղը հալ- տէ միւշարիլէյիլի զիյարէթ էյլէտիք:

Մէլիք Հիւսէյն հաղրէթլէրի գըյամ վէ իւ- թիրամլէ պիդի գապուլ էտիպ էլլէշտիքտէն վէ պիդի քէնտինէ փէք եազըն քիւրսիւ իւ- գէրինէ տալէթ էտիպ թարաֆէյն հալ ը խաթը սուալ օլունտուղտան սօնրա, մուհաճէլէթտէ Արապ գալմ վէ աշիրէթլէրինին էրմէնիլէրէ տօղրուկէօսթէրմիշ օլտուղը իշթիրաք վէ թէ- վէճճիւհիւն սըրֆ քէնտինին առալէթի վէ ին- սանիլէթ փէրվէրիլինին էսէրի վէ նէթիճէսի օլտուղընը պիւպէյան թէշէքքիւրիւմիւղիւ պէ- յանտան սօնրա Մէլիք Հաղրէթլէրի ճէվապէն՝

«Պէնիմ մէպտէ վէ էմէլիմ պէշէր օլանըն հազգ վէ հուգուղունը մուհաֆադա էթմէք նա- մուսլարընը պէնիմքի կիպի կէօղէտիպ հիւրմէթ էթմէք վէ գալմըմա ախլազէն փաք օլմաղը թալիմ վէ թէնպիհ էթմէք տիր. պէն հազգը եիւքսէք թութարըմ վէ օ հազգըն իճրասընտա հէր ֆէրտին հազգ վէ հուգուղը թէէմին օլունը» տէյու պուլունտուղար:

Մէլիք ի միւշարիլէյիլին փէտէրի Այի փա- շա օլուպ Սթանպօլտա վէֆաթ էթմիշ վէ շէ- րիֆ Հիւսէյն Հաղրէթլէրի ՅԼԼտէ Սթանպօլտա չուրաի տէվլէթ ազասը օլուպ պիլ ախիրէ գէ- մանըն էն ուսթա սիյասէթ աշըգպաղը սուլթան Համիտ անը արնընտան էօփէրէք Մէքքէ ի միւ- քէրէքմէ շէրիֆիլինէ թային էթմիշ տիր: Պիր

միւտտէթ սօնրա Համիտ պիր էլլի կէօնտէրիպ շէրիֆ ի մուշարիլէյիտէն սուալ էտինճէ, «Պիր միլէթ չատըր գազըղընա պիլէ իշթիրաճ հիւս- էտէր իքէն հարպա կիրմէք օլամադ տէտիյինի, իթթիհատընը իլէ չօգ չարիւղընա, էրմէնի գըթալ վէ թալանլարընըն հազգսըղ օլտուղունը կէօսթէրմէյէ չօգ չալըշտըղընը պէյանտան սօնրա «Չիֆաիտէ, գէման այնի գատը ու գուլմը պիդիմտէ իւղէրիմիդտէ սընատը. պու կիւն պէնիմ միլիօնէր օլուպ վաթանըմն էլտէն կիթմէսինտէն իսէ վաթանըմն խէլաս օլուպ պէնիմ թօփրադ եալամամը թէրճիհ էտէրիմ» տէյու պուլունտուղար: Ալէր սիյասի մէսէլէր արասընտա Սիւրիյանըն ահվալը վէ միւսթադ- պէլի վէ Իսա իւլ Մէսիհին, ինճիլին թալիմի մուճիպ թէքրար կէլիշինին եազըն օլմադ կէրէք իտիյի հազգընտա գօնուշուլտը:

Միւլադաթըմը պիր սաաթտան զիյատէ տէվամ էտիպ պիր գաշ քէրէք գալմադ իշիւն արղու կէօսթէրմիշ իքէն իմայէթ պուլունըն տէյէրէք պիդի հուգուղը իլէ զիյատէ միւշար- րէֆ էթմէք իսթէտի վէ թէքրարէն քէնտինի զի- յարէթ էթմէքիլինիլի թէնպիհ էտէրէք պիդի էօյլէճէ պրադմայա րազի օլտու:

Միւմաիլէյիլին միւքէվազը վէ հազիգաթ- փէրվէր գալպի վէ ինսան սէվիճի սէյրէթի պի- զի մահգուղ էյլէտի:

(ՎԵՐ.) Յ. ՄԱՆՈՒՇԱԿԵԱՆ

Նիգոսիա

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ ՄԱԼԻԻՄԱԹ

ձէմիլէթ ի ազվամ պէօյիւք հարպ գայա- թընը թահգիդ էթմիշ օլարադ աթիտէքի լա- փօրթը իլան էյլէմիշ տիր:

Էօլտիւքլէրի մալիմ օլանլար	9,998,771
Էօլտիւքլէրի ֆարղ օլունանլար	2,991,800
Ալըր սուրէթտէ եարալանանլար	6,295,512
Խաֆիֆ եարալանանլար	14,002,039

Հարպըն տօղրուտան մէսարիֆի
\$186,333,637,097

Հարպտա սէրվէթ գայաթը \$29,960,000,000

Պու կիւն 59 միլլէթլէրին հազըր օրտուսու 6,055,144 նուֆուս տըր: Միլլէթլէր արասըն- տա պու կիւն հալա հարպտան էվվէլէի կիպի պիր լէգապէթ տէվամ էթմէքտէ տիր: Փրան- սանըն հալա թէտարիքեաթընա գարըն հազըր պուլունմադ իշիւն ինկիլթէրրա հալա թէսիլ- հաթը իշիւն \$77,565,000 պիր պիւտճէ գապուլ էյլէմիշ տիր:

Ինկիլթէրրա 10,000 թօնօլուգ 5 եէնի Գրուագէօր եափտըրըյօր քի ճափօնիանըն 8իւնէ պէտէլ 14 պէօյիւք զըրհլըսը վէ 17 ուֆագ զըրհլըյա պէտէլ 30 օլույօր իմիշ. Ինկիլթէրրա տօնանմասը Ֆրանսա վէ Իթալիանըն պիրլէշմիշ տօնանմասընտան տահա պէօյիւք օլույօր: Ամէրիգա ըէիս Ի ճիւմհուըրը օրտու մէվ-ճուտընը 118,000տէն 111,000է թէնզիլ էթմէք թէքլիֆ էտիյօր: Պու եօլ իլէ 25 միլիօն տօլար իգօնօմի օլաճագ տըր լաքին Գօնկրէ հալա գապուլ էթմէմիշ տիր:

Րուսիա հէր սէնէ պիր միլիօն 21 եաշընտա ասքէր ալըյօր. չիմտի 4,500 եէրտէ ասքէրի թալիմ մէրքէզլէրի վար իմիշ քի պու 9,000է իպլաղ օլաճագ:

Ճափօնիա 320 միլիօն տօլար մասրաֆ իլէ 40 հարպ կէմիլէրի եափտըրըյօր:

Ալամանիայա վէրիլէն եէնի նօթայա կէօրէ միլլի փօլիս 180 պիրնտէն 150 պիրնէ թէնզիլ օլմալը, հավաի գուվվէթ, ասքէր թալիմի գըլիւպլէրի, կաղ գուլլանմագ թալիմի, վէ մուհիմմաթ ֆապրիգալարը լաղվ օլունմալը: Հինտէնպուրկ պու շարթլարը իճրա էթմէք կիւճ օլմայաճագ կիպի պէյանաթտա պուլունույօր իսէ տէ մաթպուաթ Ալամանիա միւսթագիլ պիր տէօվլէթ տէյիլ կիպի մուամէլէ օլունույօր տէյու շէքվա էտիյօրլար:

Իթալիա մէպուսանընտա օրտու, տօնանմա վէ հավա գուվվէթլէրինին պիր գօմանտանըրգ ալթընա գօնուլմասընա տաիր գանուն գապուլ օլունմուշ տըր: Պու ճիւմէսի էրքեան ը հարպ ըէիսի էմրի ալթընտա օլաճագ տըր:

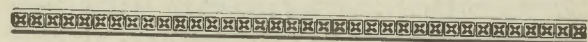
Սան Ֆրանչիսգօտա Տօգթ. Սգօթ պիր ալթէթ քէշֆ էյլէմիշ քի օնուն իլէ 20 միլ տաիրէտէ հէր պիր հայաթը մահվ էտիյօր: Պու մէսաֆէտէ տէնիգտէ, գարատա հավատա օլուն հէր պիր եաշայան ինսան, հայվան վէ աղամ էօլիւյօր, բատիյօ ալթէթլէրի խարապ օլույօր իմիշ: 10 միլ էօթէտէ օլան հարպ կէմիլէրինի իշէ եարամաղ հալա կէթիլիյօր վէ էրօփլան նէ գատար եիւքսէյէ ուչապիլտէ աշաղը էնտիրիյօր իմիշ: Տր. Սգօթ Մ. Ամէրիգա պահրիյէ նէգարէթինէ թէքլիֆ էտիյօր քի Սան Ֆրանչիսգօ Ղըլըսընտա էօթէյէ տէնիգէ պիր զըրհլը գօյուպ իւզէրինտէ թէճըիւպէ էթտիրսինլէր: Քէնտիսի եափտըրը պիր թէճըիւպէտէ պիր միլ ուզագտան իքի փարմագ գալընըղընտա տէմիրի տէլէ պիլտիլինի սէօյլէյօր: Օ գատար ուզագտան երղըլմը աղամըլարը եապմը, 2-7 միլ գատար ու-

զագտան հայվանաթը էօլտիւրէ պիրմիշ վէ հավատա թաղիտ էրօփլանլարը թէլէֆ էթմիշ: Պու մաքինանըն հէր պիր գըսմը կիզլի պիր եէրտէ սագլանմը իմիշ:

Իւմիւտ Պուրնուստան կէօրիւլտիլիւնէ կէօրէ եէնի պիր եըլտըղ մէյտանա չըգմըշ տըր: Ալիմէր պէօյլէ եէնի պիր եըլտըղըն փարլամապընը իքի եըլտըղլարըն պիր պիրինէ շարփըլմասընտան իլէրի կէլիւր տէյու. հիսապ էտիյօրլար: Պունտան էվվէլ Փիգթօր պիւրճիւնտէ տալի պէօյլէ պիր եըլտըղ գուհուր էթմիշ եախօտ գագա վուգու պուլմուշ տըր: Պու սօն կէօրիւլէն չօգ փարլաղ իմիշ վէ պիգիմ մանգուճէ Ի շէմսիյէ կիպի պիր մանգուճէ մահվ օլտու տէյու հիսապ օլունույօր:

Քիմեակէրլէր չիմտի հէր ճինս եաղլարը քիմեալի վասըթալար իլէ չըգարըյօրլար, վէ եէյէճէք գուլլանմագ եաղլար հաղըրլայօրլար: Եաղլար գարպօն վէ հայտրօճին թէրքիպի օլտուգլարընտան, գաթրան, գաղ եաղը վէ հէր հանկը մատէնի եաղտան եափըլըյօր: Կլէսէրին տալի եաղլարտան չըգար իտի վէ մուհարէպէտէ եէթիշտիրէմէտիլէր: Ինկիլիզլէր քիմեա ուսուլու իլէ շէքէր վէ փէքմէղ նէվի շէյլէրտէն այտա օն թօնօ կլէսէրին չըգարմըշլար:

Ամէրիգա ճէնուպի զարպ թարաֆլարընտա գայա թապագալարը արասընտա զայէթ էսքի թարիլլէրտէն էվվէլ առէմլէրին գաֆա քէմիլէրինի պուլույօրլար: Պունլար պիր գաշ պին սէնէ էվվէլին առէմլէրի օլուպ Ամէրիգա եէրլիլէրինտէն Փարզըլ վէ ճէնուպի Ամէրիգատա վէ Ավսթրալիատա պուլունանլարա պէնդէյօրլար: Պունլարըն պաշը ինճէ ուզուն իմիշ: Պունլար Ասիատան Պէհրինկա պօղաղընտան կէշտիլէրի գանն օլունույօր:

ՄԻՅԱՍԻ ՆԱՊԻՐԼԵՐ

ԷՎՐՕՓԱ ՄՈՒՀԱՃԻՐԼԵՐԻ. — Միւթարէքէտէն սօնրա Լէհիսթանա թէրք էտիլէն արագիտէ պուլունուպ տա Լէհ թէպաիյէթինի գապուլ էթմէյէն Ալմանլարըն 1925, Օգոստոս 1 տէ Ալմանիայա կէօշմէլէրի, քէգալիք Ալմանիատա պուլուպ տա Ալման թէպաիյէթինի գապուլ էթմէյէն Լէհլիլէրին Լէհիսթանա կէօշմէլէրի գարար էտիլմիշ իտի: Օգոստ. 1տէ Լէհ հիւքիւմէթի 1500 գատար Ալման ալիլէլէրինի պիրտէն քէնտի հուտըլտըլարընտան թարտ էյլէ-

տի: Այժմանլար պոլնա կիւճէնէրէք անլէր տա-
խի քէնտի հոտուտլարընտան 1200 խանէ Լէհ-
լիւէրի Լէհիսթանա թէհճիւր էյլէտիւէր: Պու
կիւն 50,000տէն զիյատէ հաւլի էվլէրինտէն
պարզլարընտան մահրում էտիւմիշ օլարադ
մուհաճէրէթին սէֆալէթլէրինէ մարուզ պու-
լունուլօրլար: Պէօյլէ պիր մէսէլէ տէ Եունա-
նիսթան իլէ Պուլկարիա արասընտա մէվճուտ
տըր: Պուլկարիա հիւքիւմէթի Պուլկարիսթան-
տա պուլունան Եունանիլէրի Եունանիսթանա
թէպիտ էթմէք նիյէթինտէ օլտուղունտան, պու
թէհճիւր էտիլէճէք էհալիյէ Պուլկարլար թէատ-
տի էթմէսին տէյու Եունան հիւքիւմէթի Պուլ-
կար հոտուտուտնա ասքէր կէօնտէրիյօր: Պու ի-
սէ Պալգանլարտա էփէյի հէյէճանա սէպէպ օլ-
մագտա տըր: Եունանլար պու ասքէրլէրի պիր
Եունանըն Պուլկարիսթանտա դաթլ էտիւմիշ օլ-
մասընտան տօլայլ կէօնտէրտիլէրինի իտտիա
էտիյօրլար:

ԻնկիլթէրՐԱՏԱ Էն զիյատէ նազար Ը տիգ-
դաթ ճէլպ էտէն մէսէլէ քէօմիւր մատէնլէրին-
տէ ամէլէնին վէ մատէն սահիպլէրի արասըն-
տաքի տափա տըր: Ամէլէ Օգոս. 1 տէ թաթիլ ի
էշղալ էթմէյի թէհտիտ էթտիլէր: Հիւքիւմէթ
պէօյլէ պիր վագըանըն պիւթիւն միլլէթին իգ-
թիսատի հայաթընա պէօյիւք պիր զիյան կէ-
թիւէճէյինի կէօրէրէք, պաշ վէքիլ Մր. Պօլտ-
վին արալարընը պուլմաղա չալըշտը: Պիր չօգ
միւղաքէրէտէն սօնրա ամէլէնին իւճրէթինին
թէնզիլ էտիլմէմէսի վէ պու եիւզտէն մատէն
սահիպլէրինէ կէլէճէք Փաղլա մէսարիթի հիւ-
քիւմէթին թէտիյէ էթմէսի շարթըլլա արալա-
րընտա ալթը այ իշիւն պիր միւթարէքէ մէյ-
տանա կէթիւրիտի: Թաթիլ իշի թէրք էտիլտի,
լաքին տահա պէօյիւք պիր մէսէլէ մէյտանա
կէլտի, տիկէր պէօյիւք իշլէրտէքի ամէլէ տա-
խի թաթիլ ի էշղալ թէհտիտ էտէրսէ, հիւքիւ-
մէթ անլէր իշիւն տէ պէօյլէ թէրթիպլէր եա-
փաճա՞գ մը, վէ եափարսա, հիւքիւմէթ նէ՞
պէօյիւք պիր մէսուլիյէթ տէրիւհտէ էթմիշ օ-
լաճադ: Օնլարա տա եարտըմ էթմէյի վատ է-
տէրսէ, պու եօլտա մէյտանա կէլէն վէրկիլի
միլլէթ նա՞սըլ վէրէ պիլէճէք տիր: Պու կիւն
Ինկիլթէրրատա պիր պուլուգ միլիօնա եագըն
իշսիդ էհալի մէվճուտ իքէն միլլէթ պու եիւ-
քիւն ալթընտան նա՞սըլ գալգաճադ տըր: Մր.
Պօլտուինին Քէօմիւր ամէլէսինէ պու մաղլու-
պիյէթի հաթթա գապինէսինին տիւլմէսինէ սէ-
պէպ օլաճադ տըր տէյու գանն էտէնլէր վար

տըր: Մէպուսան մէճլիսի Մր. Պօլտուինին թէր
թիպինի գապուլ վէ մատէնճիլէրէ 10,000,000
լիրա թախսիս էթմիշ տիր:

ՅՐԱՆՍԱ Պաշ վէքիլի պիր նութգ իրատ
էյլէյիպ Հոկտեմբերէ գատար Մարօգ մէսէլէսի
խիթամ պուլաճաղընը պէյան էտէրէք, պու
հարպ Յրանսանըն միւսթէմլէքէ հայաթընը
թային էտէճէյինի վէ տահա զիյատէ Յրանսա-
նըն պիւթիւն տիւնեատա օլան թէհտիլինէ ա-
լագատար օլուպ հայաթ մէմաթ մէսէլէսի օլ-
տուղունու սէօյլէմիշ տիր: Պունտան մատա
պօրճլար մէսէլէսինտէն պահս էտիպ տախիլի
խաթիգրաղըն մուվաֆֆադ օլմասը Յրանսա
միւլաղէնէսինի սապիթ էտէճէյինի պէյան էթ-
միշ տիր: Ամէրիգայա կէլէճէք օլան գօմօսիյօ-
նա Մէպուսանըն հէր Փըրգասընտան պիր ատէմ
իշթիրաք էտէճէք. Յրանքլին Պուլիյօն տախի
էքսէրիյէթ վէ հիւքիւմէթ Փըրգասը թարա-
ֆընտան կէլէճէք տիր:— Յրանսըլլար քիւլի-
յէթլի Թէնքլէր իլէ Րիֆլէրէ հիւճմ էտիպ ասը
գապիլէլէրի թէլէֆ էյլէմիշլէր վէ Ուէզզանըն
ղարպընա գատար թէմիլլէմիշլէր տիր: Ճէն.
Փէթէն Փարիզէ ալտէթ էյլէմիշ վէ զիյատէ
իմտատ իսթէյօր: Ապտիւլ Քէրիմ պիր թագըմ
էրօփլան կէթիւրթմիշ վէ պուլարա պիր Ալա-
ման գապիթ գօմանտա էտիյօր իմիշ: Ամէրի-
գատան Նիւ Օրլէանստան Գափթան Պուլիկինի
պիր թագըմ կէօնիւլիլէր իլէ Յրանսա օրտու-
սունա եարտըմ էթմէք իւզրէ կիտիյօր: Գափ-
թան Պուլիկինի պէօյիւք հարպտա տախի կէ-
նիւլիլի կիթմիշ վէ 4 տէֆա եարալանմըլ տըր—
Ապտիւլ Քէրիմ Յրանսա թարաֆընտան թէքլիֆ
օլունան սուլհ շարթլարընա ասլա ճէվապ վէր-
մէմիշ տիր լաքին պաշգա մէմլէքէթլէրտէ
Փիքըլէրի թախտիշ իշիւն պիր թագըմ խապիւր-
լէր վէ շարթլար նէշը էտիյօր:— Յրանսըլլար
իլէ Ինկիլթէր արասընտա պօրճ մէսէլէսինտէ
իթթիֆադ հասըլ օլաճատը, կէլէն հաթթա
Փէնլէվէ Լօնտրայա կիտէճէք իմիշ:

ԻԹԱԼԻԱ Գրալընըն ճիւլուսընըն 25 ինճի
սէնէի տէվրիյէսի միւնասիպէթիլլէ ճիւմլէ սի-
յասի մահպուսլարա աֆվ Ը ումումի իլան օլ-
մուշ տըր: Պու միւնասիպէթլէ 10-12000 մահ-
պուսլար աղատ օլաճաղար վէ Փարզլը Փըր-
գալար արասընտա թէլէլիֆէ եարտըմ էտէճէք
գանն օլունուլօր:

ՐՈՒՍԻԱ.— Յունիս ալընտա Մօսգօվատա
Գօմիսարլար, Չէկա ըէիսլէրի վէ Յիւնճիւ Պէյն
էլ միլլէլ իճրա գօմիթէսի իշթիրաքըլլա մուհիւմ

պիր մէծլիս ազտ օլունմուշ տըր: Պու մէծլիստէ
ինկիլթէրա իլէ Ֆրանսանըն կիթտիքճէ պիր
պիրինէ եազլաշմագտա օլտուղու, Ալամանիա-
նըն տախի օ իթթիֆագա տողրու չէքիտիյին-
տէն պահս էտէրէք, պունուն Պօլչէվիդ հիւքիւ-
մէթի իչիւն պիր Ֆէլաքէթ օլաճաղընը հիսապ
էտիպ աթիտէքի գարարլար վէրիւմիշ տիր: 1.
Մարօգտա վէ Զինտէ տահա զիյատէ իղթիշաշ
մէյտանա կէթիւմէք. 2. Ֆրանսայա, ինկիլ-
թէրայա, Ալամանիայա, իթալիայա, Բումա-
նիա վէ սաիր եէրլէրէ տահա չօգ պօլչէվիդ ա-
ճէնթլէր եօլլամագ, 3. էվրօփա տէօվլէթլէրի
արասընտա իթթիֆագ օլմասընա մանի օլմագ:
Բուլար գօրգույօրլար քի ինկիլթէրա տէնիդ-
լէրի ապլօգա էտէճէք վէ գարատան տախի Լէ-
հիսթան, Բումանիա, Զէխօ-Սլօվաքիա, Լիւ-
թօնիա վէ հուտուտ հիւքիւմէթլէրի պու ապլօ-
գայա իշթիւրաք էտէճէքլէր տիր:

Զին մէսէլէսի իչիւն Ամէրիգա վէ պէօյիւք
տէօվլէթլէր արասընտա պիր անլայընա կէլին-
միշ վէ փէք չօգ կիւճիւքլէր տէֆ էտիւմիշ տիր:
Եազընտա պու մէսէլէսին հալլը իչիւն պիր գօ-
մօսիյօն թէշքիլ օլունմագ տըր:— Պէլճիգա
թարաֆընտան կէլէն մալիյէ վէ պօրճլար գօ-
մօսիյօնը Նիւ Եօրքա վասըլ օլմուշ վէ հիւքիւ-
մէթ մէմուրլարը Ուօշինկթօնտան կէլիպ օնլա-
րը իսթիգալ էյլէմիշ տիր:— Եունանիսթան
իլէ Եուկօսլապիլանըն արասը կէրկիւնլէշիօր:
Սըրպլարըն Եունան հուտուտլարընտա ասքէրի
մանօլրա եափմալարը Եունանլարը թէլաշան-
տըրլօր:— Բումանիանըն Մ. Ամէրիգա սէֆի-
րի Բումանիանըն Ամէրիգայա օլան 32 միլիօն
տօլար պօրճընըն թէսվիյէսի մէսէլէսին գօ-
նուշմագ իչիւն Պուքրէչէ չաղըլմըշ տըր:

ՍԻԻՐԻԱՍԱ Ճէպէլ Տիւրքիտէ պիր իսեան
զուհուր էթմիշ տիր: Տիւրքիլէր օրանըն Ֆրան-
սըզ վալիսինի իսթէմէյօրլար վէ չօգ իշթիքեա
էթմիշլէր իսէ տէ աղլ էտիւմէմիշ վէ հասլի իս-
եան էյլէմիշ: Սիւլէյտիյէտէն աշաղը իլէ ալա-
գա եօգ տըր: Ճէն. Սարայլ չիտտէթլէ հարա-
քէթ էտիպ իսեանը պաստըրաճագ տըր:

Թիւրքիլ. — Ուրֆատա ասըլմըշ օլան Հօ-
ճա իպրահիմ Անատօլու վէ խարիճտէ տօլաշըպ
Շէյի Սինուսի, Շահգէտէլէր վէ պաշգա մու-
խալիֆլէր իլէ ալագա էթմիշ տիր:— Շիմտէն
սօնրա էրմէնիլէրէ վէ Բումալրա վէրիլէճէք
թէգըրէլէրէ միլլէթի Թիւրք եազըլաճագ տըր:
— Զէսթըր իմթիյաղը չարթնամէնին վագթըն-
տա իճրա՝ օլունմատըղը իչիւն Թիւրք հիւքիւմէ-

թի անը լաղվ էթմիշ վէ քէֆալէթ պէտէլի օլան
90,000 լիւայը թալէպ էտիյօր:— Հիւքիւմէթ
Սթանպօլտա պուլունան 200 տէն զիյատէ թէք-
քէլէրի թէֆթիշ էթմէքտէ տիր: Օրալարտա նէ
էօյրէտիլիօր վէ վարիտաթ, մասրաֆ նէ տիր
անլայաճագ իմիշ:— Սամսօնտա վէ Ատանատա
թէքքի էշղալ էտէն թէլէկրաֆճըլարըն մուհա-
քէմէսի էնգարէտէ իճրա օլույօր: Պունտան
մատա Սիվաղլը իյալիտ, մաղլուճ Աճէմ օղլու
Մահմուտ, Բիֆաթ իսմինտէ քիմսէլէր տախի
տէրտէսթ օլունմուշար տըր:— Թիւրք զազէ-
թալար Ամէրիգանըն Գօնկրէ ազասը օլուպ չիմ-
տի Թիւրքիատա պուլունան Մ. Քինկին պէյա-
նաթը իլէ մէշղուլ օլույօրլար: Մ. Քինկ
Թիւրքլէրին էրմէնիլէրէ վէ Բումալրա ատիլ
մուամէլէ էթմէտիքլէրին վէ էմվալը մէթ-
րուքէյի զապթ էթմէլէրի տողրու օլմատըղընը
սէօյլէմիշ, վէ Ուիլսօնըն փրէնսիպլէրինտէն
պահս էթմիշ: Ղազէթալար Թիւրքլէրին Սէվը
ահտնամէսիլէ իսթիգալտան մահրում օլ-
տուլարընը վէ էրմէնիսթանտա վէ իզմիր թա-
րաֆընտա օլան խարապիյէթի օրթայա սիւր-
մէք հազըլը օլմատըղընը իտտիա էտիյօրլար:
Բօպէրթ Գօլէճին Թիւրքճէ տաիրէսի միւտիրի
ճէմիլ պէյին խանէսինտէ Մ. Քինկէ չայ զի-
յաֆէթի վէրիւմիշ. Շիւքրի Գայա, Շաքիր, Բի-
ղա Նուր, Նուարէթ պէյլէր վէ Ուպէյտուլլահ
էֆէնտիլէր հազըր իմիշլէր: Մ. Քինկ Թիւրք-
լէր փաիթաթըն էնգարէյէ նաղլ էթմէքտէ
հազըլը տըրլար, լաքին ճիւճհիւրիյէթ իսմի
ալթընտա ասքէրի պիր իտարէ թէշքիլ էթմիշ-
լէր» տէմիշ տիր: Պունա ճէվապէն Ամէրիգա-
նըն տախի րէիսի Ուօշինկթօնըն ասքէրի օլտու-
ղու օրթայա կէթիւրիւմիշ:— Վաղըթ զազէթալար
նըն ալտըղը խապէրէ կէօրէ Ապտիւլ-Քէրիմէ
սիլահ վէ ճէպիսանէ սաթան Փարիզտէ պիր էր-
մէնի իմիշ: Պունուն իչիւն Մ. Ճ. իսմլէրի իլէ
պիր տէ հիւքեյէ ույտուրմուշ տըր: Պու տէրէ-
ճէ տիւշմիւշ էղիւմիշ պիր միլլէթէ հէր սըրա-
տա հիւճմ էթմէք վէ հէր տէֆասընտա եալան
օլտուղու մէյտանա չըգտըղտան սօնրա հալա
վագ կէշմէմէք եիլիթլիք վէ ինսանըզ շանըն-
տան օլմատըղընը պարի Թիւրք զազէթալարը
հիսս էթմէլէր իտի:— Ճէմիլէթ ի ազվամըն
փրօփալանտա չիւպէսի Գօնկրէսի Գընճը իճթի-
մանը Վարշապիատա ազտ էթմիշ վէ պաշգա
մէսէլէլէր արասընտա էրմէնիլէրէ Թիւրքիա
հուտուտընտան տըշարըտա պիր միլլի եուրտ
վէրիւմէսինի գարար էթմիշ տիր:— Սապըզ

նախի՞ճա Վահագնէթտին Գիրազ Համտի, Մէհ-
մէտ Ալի, Սէլիմ Նիզամէտտին Ղըյապէն հիւքմ
օլունաճաղար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ամէրիգատա էրմէնիլէրին սիթիլըն օլուպ
օլմայաճաղարը մուհաքէմէսի նէթիճէսինտէ
հաքիմ Վուլլըրթըն էրմէնիլէր լէյհինէ գարար
վէրմիշ տիր: Գարարնամէտէ եաղըմը տըր քի
«Հայլար Գաֆգասեան ճինսին Ալպ շիւպէսինէ
ախտ տիրլէր վէ պիւթիւն տիւնեատա պէյազ
ճինս թանըմը տըրլար: Օնլար Ամէրիգալը
պէյազ իլէ գօլայճա գարըլըրլար վէ սիթիլըն
օլմաղա միւնասիպ տիրլէր:» Նիյր Իսթ Րի-
լիֆին ըհիսի Մր. Պարթըն վէ Մր. Վիգրի Եու-
նանիսթան, Սիւրիա, Թիւրքիա վէ Պաղէստին
թարաֆընտա պիր սէյահաճաթ իճրա էտիպ օրա-
լարճա մուհիմ գարարլար վէրէճէլէր իմիշ:—
Եունանիսթանա սէնաի իփէք եամագ իշի իտ-
խալ օլունաճաղ վէ իլք իշճիլէր Շիրատաքի Հայ
էօքսիւլլէր օլաճաղ տըր:— Գրպըրստա սապըգ
Հիճագ փատիշաճը էրմէնի էօքսիւլլէրինէ 50
ալթուն հէտիյէ էյլէմիշ տիր: Հայաստան տա-
խիլինտէ 90,000 թիւրք, 18,480 Մալական,
13,800 Եգիպտի, 2,161 Ասորի, 2,554 Րում վար
իմիշ: 103 թիւրք մէքթէպինտէ 4000 շայիրտ
վար իմիշ, Մալականլարըն իսէ 24 մէքթէպի,
2660 շայիրտլէրի վար իմիշ: 90,000 թիւրքտէն
անճագ 132 քիշի Գօմիւնիսթ իմիշլէր: Հայաս-
տանտա մէսքէն վէ մէքթէպլէր եափըլմագ ի-
շիւն Սօվիէթ ճիւմհիւրիյէթլէրի իթթիհատը
պանդասը 400,000 ըուպլի թախսիսաթ վէրմիշ
տիր: Հայաստանտա մէթրօ էօլշիւսիւ ուսուլը
գապուլ օլունմուշ: Հայաստանտա գըլ սէպէ-
պինտէն պաղլարա օլան զիյան 4 միլիօն ըուպ-
լի հիսապ օլունուլոր: Մալարիա Հայաստան-
տա պէյօյիւք թէլէֆաթ վէրիյոր. չօճուզլարըն
3տէ 1ի վէֆաթ էտիյոր վէ քեաֆի մըգտար գի
նին եէթիշմէյոր իմիշ: Հայաստանըն եէնի պաշ
վէքիլի Սադօ Համրարճումեան տըր: Բարեգոր-
ծական Հայաստանըն սէլ ֆէլաքէթլինէ եարաըմ
իշիւն 1000 ինկ. լիրասը հօլլամը տըր: 1000
լիրա տախի մուհաճիր նաղըլ իշիւն վէրէճէք
տիր:— Լօնտրանըն Մէրքէզ սօգաղլարընտան
պիրինտէ Օր. Զապէլ Պօյաճեանըն էլ իշի թաս-
վիրլէրի սէրկիսի 3 հաֆթա էհալիյէ աշըգ գալ-
մը տըր: Լօնտրա զաղէթալարը մէտհիյէլէր

եաղըլօրլար:— Վիէննատա պիր գաշ Հայլար
պիր մատուռ վէ պիր մէքթէպ աշմաղա գարար
վէրմիշ տիրլէր:— «Նոր Օր»ըն եաղտըղընա կէօ-
րէ էրմէնիսթանա էրմէնիլէրին հիճրէթ էթմէ-
սի Թիւրքլէրին խօշընա կիթմէյօր: Այնի սու-
րէթտէ Թրակիատան վէ Սիւրիանըն շէմալըն-
տան էրմէնիլէրին չէքտիրիլմէսինէ Թիւրքլէր
շալըլըլօրլար:— Հայաստանտա Հայ Աւետարա-
նական քիլիսէլէրին սէնէվի պիր մէճլիսի իճ-
թիմա էտիպ սաիր գարարլարը արասընտա քէ-
գալիք քիլիսէլէրի զիյարէթ էտէճէք պիր շըլիկ
քարողիշ թայինինէ վէ Րուսիատաքի Րուս Աւե-
տարանականլար իլէ միւնասէպէթտէ պուլուն-
մաղա գարար վէրմիշլէր տիր:

Շիմտի Սայտատա պուլունան Ատանալը Ե-
զիսէ Պէտիկեան քէնտի խըմլարընտան Մէր-
սինի Միշէլ վէ Սիւրուհի Ասլանըն, քէգալիք Ա-
տանալը Հմայեակ խաչատուրեանըն էտրէսինի
պիլմէք իսթէր:

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

530 W. 166th Street.—10 A.M.—1. P.M.

Tel. Billings 5018

194 Lexington Ave.—4—6.30 P.M.

Tel. Ashland 1461

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Տիգգաթ Էտիմիգ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Տուր Պօրուք

Էնտիշէ Էքմէյիմ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Աքրահամ Աղա Շաշըքն ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հարաֆէթ Ի Արգ ՓՐՕՖ. Կ. ՏԱՂԼԵԱՆ

Ենսամէթի Նէշընէլ Փարֆ

Կ. Ա. Կէրթմէնեան

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Տէնիգ Իւգէրինտէ Գօլէն

Թէֆեամիլ Գալլը հազընտա

Հալէպտէ Ուսումնասիրաց

Լ. Յ. ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Հիճագ Փատիշաիքյա Միւլագաթ

Մալիւմաթ Փարչալարը

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—